

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

9 ਅਕਤੂਬਰ, 1987

October 9, 1987

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੋਤ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan Punjabi Weekly Newspaper P.O. BOX 265, Surrey, B.C. V3T 4W3 Ph. (604) 581-4473

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਲੜਾਈ ਦਾ ਔਡਾ ਬਣੇਗਾ ? ਖਾੜਕੂਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ 'ਚ ਟੱਕਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਪਰ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਲੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਪਿਛੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹਾਸੇਹੀਣੀ ਹੋ ਗਈ ਜਦ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਬਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਸਿੰਘ ਹੋਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਜਥੇਦਾਰੀ ਸੰਭਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾੜਕੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁਕੇ ਜਾਣ।

ਜਥਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇਕ ਜਥਾ ਰਵਾਨਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਪਿਛਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਜੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂ) ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਦਮ ਚੁਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਬਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਟੋਹੜਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇਗਾ

ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਫੇਰ ਪੰਦਰਵੀਂ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋਂ) ਵੀ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਆਰੇਵਾਲਾ ਉਤੇ ਹਮਲਾ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 3 'ਤੇ

ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਝੜਪਾਂ 150 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰੇ ਗਏ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਨੀਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਝੜਪਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 150 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉਤੇ ਵਾਪਰੀਆਂ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਚਾਰ ਝੜਪਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮੋੜਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਇਸ ਸਰਹੱਦ ਉਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਾਈਨਾਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸੁਆਲ ਉਤੇ ਲੜ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਡਾਕ ਮਹਿਕਮੇ ਵਲੋਂ ਫਿਰ ਹੜਤਾਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਡਾਕ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਹੀ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ ਵਾਲੀ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਅਸਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ

ਏਅਰ-ਇੰਡੀਆ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਮਸਲਾ ਫਿਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਏਅਰ-ਇੰਡੀਆ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਈਆਨ ਐਂਗਸ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਏਅਰ-ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਟਰੇਡ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਜਾਵੇ ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਅਰ-ਇੰਡੀਆ ਉਡਾਣਾਂ ਉਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਖਤ ਹਿਵਾਜ਼ਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੇ।

ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਤਤਾਲ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ।

ਹੋਇਆ — ਦੂਜੀ ਹੜਤਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ। ਜਿੰਨਾ ਮੰਦਾ ਹਾਲ ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਡਾਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਦ ਭੇਦ ਹਫ਼ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਿੰਡ ਕਲਾਸ ਡਾਕ ਦਾ ਹਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਉਤੇ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਭੱਠਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁੱਖੀ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕ। ਹੁਣ ਡਾਕ ਦਾ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ।

BERNARD SIMPSON & COMPANY

PRACTICE RESTRICTED TO
INJURIES SUFFERED DUE TO

CAR ACCIDENTS (ICBC CLAIMS)

ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈ. ਸੀ. ਐਸ. ਸੀ.

ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

734-2272

999 West Broadway, Vancouver, B.C. V5Z 1K5

HANDLING CAR ACCIDENTS FOR
OVER 15 YEARS

CONTINGENCY FEES AVAILABLE
(IF NO RECOVERY NO LEGAL FEE)

NO CHARGE FOR INITIAL
CONSULTATION

SITUATED IN THE AUTOMOBILE
ASSOCIATION BUILDING

PARADISE & NEW ART FILMS

PROUDLY PRESENT

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰੇ ਅਤੇ ਸਿੰਗਰਾਂ ਦਾ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

Milan Singh — Golden Voice Wonder

Sulakshan Pandit — Melody Queen

Vijyata — The Teenage Heartthrob of "Love Story"

Ranjeeta

ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਐਕਟਰਸਾਂ
ਰਣਜੀਤਾ, ਸੁਲਕਸ਼ਨਾ ਪੰਡਿਤ,
ਵਿਜੇਤਾ ਪੰਡਿਤ
ਤੇ
ਡਾਂਸਰ ਜੈ ਸ਼ਿਰੀ ਟੀ.

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਨਾਲ ਹਨ
ਅਕਬਰ ਖਾਨ ਤੇ ਰਣਜੀਤ
ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਰ ਵਿਜਨੌਰੀ
ਸਿੰਗਰ ਮਿਲਨ ਸਿੰਘ
(Male ਤੇ Female ਆਵਾਜ਼)

JAYSHREE T. — Thundering Thighs

Akbar Khan

ਸਿੰਗਰ ਲਲਿਤ — ਗੀਤਕਾਰ ਇੰਦੀਵਰ
ਬੰਬਈ ਦੀ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਿਊਜ਼ਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ
ਸਿੰਗਰ

ਮਨਧੀਰ ਤੇ ਜੀਤੀਨ (with 10 piece Orchestra)

LIVE SHOW & DANCE

in original filmi costumes

Queen Elizabeth Theatre

Sun. Nov. 1st '87 at 7 p.m.

Ranjit

For more information Call :

Mangat Dhami — 591-1993

Indresh — 435-3638

Tickets : \$15, \$20, \$25

Tickets Available From :

Goyal Video — 877-7778

Paramount Video — 584-5668

Annu Video — 324-1272

Soni & Sons Jewellers — 324-1012

Mann Music — 321-6667

Tasleem's Video — 873-2132, 325-9110

Bride & Groom Shop — 324-5662, 435-2421

Nishan Foods — 433-3207

Payl Saree — 584-6011

Sapna Sarees — 435-0056

ਤਾਮਿਲ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ

ਭਾਰਤ-ਲੰਕਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ

ਕੋਲੰਬੋ — ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਤਾਮਿਲ ਵਸੋਂ ਹੈ ਅੰਤਰਮ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰਮ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੁਖ ਆਗੂ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

ਖਾੜਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰਦਾਸ ਸਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ 'ਗੋਫੀਊਜੀ' ਸਰਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਵਲੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਰੋਸ ਗ੍ਰਹਿਯਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਅਮਰਦਾਸ ਸਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ 'ਗੋਫੀਊਜੀ' ਨੂੰ ਥਾਂ ਵਿਹਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਦਰਾਂ 'ਗੋਫੀਊਜੀ' ਅਮਰਦਾਸ ਸਰਾਂ ਵਿਹਲੀ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ 'ਗੋਫੀਊਜੀ' ਉਨ੍ਹਾਂ 174 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਨੌਵਾਂ ਸਕੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਤਰੇ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਦੇ 'ਗੋਫੀਊਜੀ' ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼ ਬਾਰੇ ਅਫਵਾਹਾਂ

ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰ ਇਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ਉਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਫਵਾਹ ਹੀ ਹੈ।

ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਆਗੂ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਕੋਰੀ ਅਕੀਨੋ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ

ਮਨੀਲਾ — ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਆਗੂ ਦੇ ਫਿਊਨਰਲ ਉੱਤੇ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੇ ਫਿਲਪੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੋਰੀ ਅਕੀਨੋ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਏਡਾ ਵੱਡਾ ਜਲੂਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਖਤ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੀ ਅਕੀਨੋ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਪਤਲੀ ਪੈਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਕੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਰੀ ਅਕੀਨੋ ਅਤੇ ਵੋਜ ਵਿਰੁਧ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਗਏ।

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਆਰੇਵਾਲਾ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਲ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਦਸ ਕਤਲ ਹੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਲਵਾਲਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਦੋ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਖਬਰ ਹੈ।

ਫੀਜੀ ਵਿਚ ਫੋਜੀ ਰਾਜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ

ਸੁਵਾ — ਫੀਜੀ ਦੇ ਫੋਜੀ ਜਰਨੈਲ ਕਰਨਲ ਰੂਬੁਕਾ ਨੇ ਫੀਜੀ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਬਦਲ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੀਪਬਲਿਕ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਫੀਜੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਹਨ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੀਜੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਸ਼ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫੀਜੀ ਨੂੰ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਰਾਣੀ ਨੇ ਰੂਬੁਕਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਡਿਨਰ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ 16 ਅਕਤੂਬਰ 1987 ਨੂੰ ਇਕ ਡਿਨਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਬਿੱਲ 19 ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਟਿਕਟ 14 ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਜੋ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਟਿਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅੱਠ ਡਾਲਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਸਰਵਣ ਬੋਲ — 430-6055

ਸਤੀ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਕੇਸ ਵਿਚ 56 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਜੈਪੁਰ — ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੇ 56 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤੀ ਦੀ ਰਸਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਰਸਮਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪੂਤ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ — ਇਸੇ ਲਈ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਦੇ ਸਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਤੀ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੈਪੁਰ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਤਣਾਅ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 18 ਸਾਲਾ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਸਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਇਸਤਰੀ ਹੈ।

ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੀ ਜੁਨੇਜੋ ਨੇ ਜਨੇਵਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਯੂ ਐਨ ਓ ਵਲੋਂ ਫੌਜਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨ ਲੀਡਰ ਨਜੀਬ ਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ ਆਈ ਏ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਮਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਉਭਾਈਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਆ — ਅਫਵਾਹਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ

ਮਾਸਕੋ — ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਆ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਫੈਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਨੇਤਾ ਮਿਖਾਇਲ ਗਾਰਬਾਚੋਵ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਗਾਰਬਾਚੋਵ 24 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਉੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੋਲੂ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਬਾਹੀ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਮਨ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਾਸਕੋ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟੌਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

TEL. 874-9525

● ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ● ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ● ਬੈੱਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ੀਦੋ

■ New ■ Used or ■ Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

Royal Furniture Ltd.

2007 Main Street, Unit A-10, Vancouver, B.C.

ROYAL - THE NAME FRIENDS RECOMMEND

PAUL TOOR

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਕਦੋਂ ਕੁ ਤੱਕ ਲਟਕੇਗਾ ?

ਪ੍ਰੋ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ?

ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਧੜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਚਾਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਟੱਕਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਦੋਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ — ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਾਦਲ, ਟੋਹੜਾ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਹੋ ਗਏ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਬਲਵੰਤ ਰਹਿ ਗਏ। ਬਾਦਲ-ਟੋਹੜੇ ਧੜੇ ਨੇ ਬਾਬਾ ਦਲ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਲਣ ਦੀ ਚਾਲ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੁੜਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਨ ਪਰ ਦੂਜੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਆਮਟੇ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਆਦਿ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਲਬਾਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਖਾੜਕੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਹੋ ਗਏ। ਆਖਰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਮਜਬੂਰੀ ਅਧੀਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਛੱਡ ਗਏ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ।

ਉਧਰ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮਜਬੂਤ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬੋਰੀਆ ਬਿਸਤਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣ। ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੜੇ ਅਤੇ 'ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ' ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਦਿਖਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਧੜੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰੀਂ ਜਾ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇਣ ਤੇ ਜਾਂ ਉਹ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਲੈਣ।

ਇਸੇ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧੜੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਧੜਾ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਮਜਬੂਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜਨ ਪਿਛੇ ਵੀ ਇਹੀ ਮਕਸਦ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਧੜਾ ਮਜਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਚਾਲ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਧੜੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਖਾੜਕੂਆਂ ਵਿਚ ਰਲੇ ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਵਾਲੇ ਟੋਲਿਆਂ ਨੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਸਾਖ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਖਾੜਕੂ ਕਤਲਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਆਸੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਉਹ ਕੋਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਉਹ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਆਖਰ ਬਾਦਲ ਧੜੇ ਵਿਚ ਟੋਹੜੇ ਵਰਗਾ ਸ਼ਾਤਰ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਲਿਆ ਕੇ ਖਾੜਕੂਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵੀ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਤੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਨੋਬਤ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਪੁਚਾਇਆ। ਇਹ ਟੱਕਰ ਹੁਣ ਅੱਟਲ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਨੀਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਨੇੜ-ਦੂਰੀ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੇਤਾ ਨਹੀਂ। ਤੀਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅੰਦੋਲਨ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਦੇ ਕਦੇ "ਵੱਡੀ ਖਬਰ" ਸੁਣ ਕੇ "ਕੇਂਦਰੀ ਕੁੰਭਕਰਣ" ਘਬਰਾ ਉਠਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੋਂ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੇ "ਸਫਲ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ।

ਗਲਤੀਆਂ

ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮ ਪਹਿਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਤੋਬਾ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਕੋਈ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮਿਸ਼ਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਂਗਰਸੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਢਾਲ ਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਤਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪੁੱਝਣ ਲਈ, ਮਿਸ਼ਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤਕ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਐਲ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਈ. ਐਨ. ਰੈਲੀਸ਼ਨ ਬਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਜਿੰਮੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਮਿਸ਼ਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰ ਕੇ ਦੰਗੇ ਕਰਾਏ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ "ਦੋਸ਼ੀਆਂ" ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪੂਰ ਬਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਹਿ ਚੁਕੀ ਸਕੱਤਰ ਮਿਸ ਕੁਸਮ ਲਤਾ ਦੂਜੀ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਓਪਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸਨ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਵੀ ਛੇਤੀ ਲਗ ਗਿਆ। ਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੌਣ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਕੌਣ ਹੋਵੇ, ਕਲਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕੌਣ ਕਰੇ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਰੈਲੀਸ਼ਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਵੇਖ ਕੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜੈਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਿਸ਼ਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ" ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਸੋ, ਜਾਹਰ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਮੋਟੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ ਫੜੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਹੀ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਉਦੋਂ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਅੱਧੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਸਮੇਤ ਵੱਡੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1984 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਈ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਲੁਕਵੀਂ ਸ਼ਹਿ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ "ਬਦਲਾ" ਲੈਣ ਲਈ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਾਕਮ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਲਝੀ ਤਾਣੀ ਸੁਲਝਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਬਚ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ, ਵਕਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਖਿੱਚ-ਪੁੱਛ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਵਕਤੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਾਪਦੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕਹਿਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ "ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਠ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ।" ਅਮਲ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਧਾਰਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਾ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦਿਵਾਉਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਹਸਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਮਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਬਹੁਤੇ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਵੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਿਆਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਮਜਬੂਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਹੱਥਲਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇਤਾਵਾਂ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਲ੍ਹਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਸ. ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ। ਪਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ "ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ" ਦੇ ਹਸਰ ਦਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਹਸਰ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਇਹ ਨੇਤਾ ਅਗਾਊਂ ਕੁਝ "ਮਨਵਾਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ" ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਸੋ, ਡੈਡਲਾਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗਤੀਰੋਧ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਡੰਡਾ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਘੁੰਮਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿੰਸਾ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੰਸਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਅਣਮੁੱਕ ਟੱਕਰ ਖਤਮ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਪੀਡੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਟੱਕਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਸੁਸ਼ੀਲ ਮੁਨੀ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਮੁੱਕਰ ਗਈ ਹੈ।

ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਰਾਹ ਆਪਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਅਕਾਲੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਕਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ, ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲੀ। ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪ ਸ਼ਸਤਰ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 'ਤੇ

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

- Filing a successful application for immigrant & business Visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

- Assisted relative applications for brother, sister, uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or single regardless of age.
- Hindi, Punjabi spoken

Evening Office : 433-4685

If you need help and require updated information — Contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

5024 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3T8

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ !

Tel: Off.

324-9441

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਦੀ ਥਾਂ "ਸ਼ਾਸਤਰ" ਅਤੇ "ਸ਼ਬਦ" ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਖਾੜਕੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮੋੜ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਸੀ।

ਪਰ ਇਹ ਯਤਨ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਨਾ ਹੀ ਖਾੜਕੂ ਯੁਵਕਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਬੁਲਾਰੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਿੱਲੀ। ਉਲਟਾ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਿੱਲ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਸਥਿਤੀ

ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਉਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤ੍ਯੁਤਾ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਤਬਕਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਖਤੀ ਨੂੰ ਇਕੋ ਇਕ ਬਚਿਆ ਹਥਿਆਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਛਪੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ ਲੁਕੀ ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਹਰ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ, ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਉਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਭਾਵਨਾ ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਪਰ ਇਹ ਕਲਪਣਾ ਕਰਨਾ ਅਹਿਮਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਖਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਬੈਠੇਗਾ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਸਖਤੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਭੜਕਾਹਟ ਵਧੇਗੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਾਕਮ ਬਦਨਾਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਭੇਤੀਤ ਤੇ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਦਲੇਰੀ ਤੇ ਖੁਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਬਿਥ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਤੀਰਾ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਨਹੀਂ, ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਵੀ ਇਹੋ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਵਤੀਰਾ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਜੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਦਲ ਗਈ, ਦਲੇਰੀ ਤੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਤੀਰਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਅਜੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਮੱਧਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨ ਹੋਣ। ਪਰ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬੇਵੇਰਜ਼ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੱਬੀ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਬੇਲਚਕ, ਲੋਕਰਾਏ ਵਲੋਂ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ, ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਹਰ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਚੰਬੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ 1989 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲਾ ਨੇਤਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਹਾਲ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਤਿਵਾਦ ਹੀ ਇਕ ਮਸਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਭ ਦੀ ਇਕ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਟਾਲਮਟੋਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਸਲਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੇਗੀ। ਪਰ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਇਹ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਹਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਕਿਉਂ ਬੁਲਾਏਗੀ?

ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਵਿਸਘੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਟਿਆ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨੇਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਹਿਲ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਰ ਅਗਸਤ ਦੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਗੁਆਚੀ ਪਹਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਆਪਣਿਆਂ ਨੇ ਤੇ ਕੁਝ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤੀ।

ਹੁਣ ਜੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ-ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਾਲ ਗਲਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਡਰ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਨਵ ਯੁਵਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਖਤੀ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਨੂੰ ਭਜਣਗੇ। ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਬਲਦੀ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤਕ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਰਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੁੱਪ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਨੇ ਗਲਤੀਆਂ, ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਮੁਸਕਣੀ ਹੈ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਝਾਤ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡਾ ਖੜਕਾਉਣ ਦਿਓ — ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਓ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਚੰਗਾ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਖਾੜਕੂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਮਨਵਾਈ ਜਾਏ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡਾ ਖੜਕਾਉਣ ਦਿਓ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੇਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਬੇਅਕਲ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਗੇ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਭੱਜੇ ਨਹੀਂ — ਉਹਨਾਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਗਿ: ਜੈਲ ਸਿੰਘ 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬੋਲਣਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਕੁਲਰ ਰੋਡ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਸਜ ਧਜ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਚੂੜੀਦਾਰ ਪਜਾਮਾ ਅਚਕਨ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛਾਤੀ ਉੱਤੇ ਸੂਹੇ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਕੀਨੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੁਪ ਤੋੜਨਗੇ ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ। 17 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਲੱਜ(ਯੂ ਪੀ) ਜਾਣਗੇ।

ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ 400 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਨੇ ਇਥੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਦਸ ਸਿੱਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਂਤਾਰਕ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਵੇਜ਼ਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੋਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉੱਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd. ATAC

Approved Agent All Major Airlines

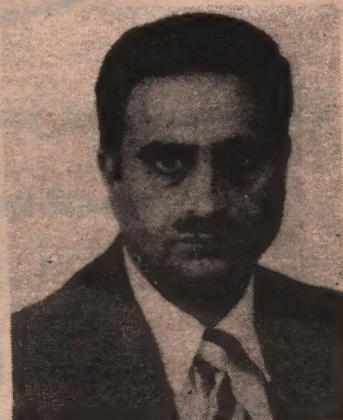
ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਲੰਡਨ, ਫੀਜ਼ੀ, ਹਵਾਈ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

5787 Victoria Drive, VANCOUVER, B.C. V5P 3W5

321-8777

AJIT KANG

ਵਿਆਹ ਦੇ ਲਫੜੇ ਤੇ ਕੀ ਉਹ ਭੈਣ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ, ਦੋ ਭਰਾ ਰਗੜ ਦਿੱਤੇ

ਵਿਡਨਸਬਰੀ — 24 ਸਾਲਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਵਸਨੀਕ ਮਿਲਟਨ ਸਟਰੀਟ ਪਲਫਰੇ ਵਾਲਸਾਲ ਅਤੇ 18 ਸਾਲਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਵਸਨੀਕ ਸਕੂਲ ਰੋਡ ਫਰੀਅਰ ਪਾਰਕ ਵਿਡਨਸਬਰੀ ਨੂੰ ਸਾਲ ਭਰ ਲਈ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਊਆਂ ਵਾਂਗ ਵਰਤਾਵ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 215-215 ਪੌਂਡ ਕਚਹਿਰੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਤਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ 17 ਸਾਲਾ ਭੈਣ ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ

ਕੁਲਦੀਪ ਅਟਵਾਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਵਿੰਦਰ ਦਾ ਕਿਤੇ ਨਰੜ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਹਿਬੂਬ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸੀ। ਰੋਸ ਵਿਚ ਜਦ ਉਹ ਘਰੋਂ ਦੌੜ ਗਈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅਸੀਂ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਥੇ ਸਤਵਿੰਦਰ ਠਹਿਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਤਾੜ ਰੱਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਤਵਿੰਦਰ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੁਲਾਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਕਮਾਲ ਹਸਨ ਦਾ ਤਲਾਕ

ਬੰਬਈ — 'ਏਕ ਦੂਜੇ ਕੇ ਲੀਏ' ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ

'ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਕਹਾਂ ਹੈ' ਦੇ ਗਾਇਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਚਲ ਵਸੇ

ਬੰਬਈ — ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਗਾਇਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਦਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ 76 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ।

ਵਾਲੇ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤੀ ਐਕਟਰ ਕਮਾਲ ਹਸਨ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਬੀਵੀ ਗਣਪਤੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਟਾ ਦਰਅਸਲ ਕਮਾਲ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਸਾਰਿਕਾ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਕਰਕੇ ਛਿੜਿਆ।

GLOBAL IMMIGRATION SERVICES

WE ARE PROVIDING ALL IMMIGRATION SERVICES

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਮਸਲੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ

For Further Consultation Contact

KARNAIL SINGH NAGRA

11420 GRANVILLE AVE. RICHMOND, B.C.

PH. (604) 270-2100

● ਬਿਜਨੈਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ

● ਬਿਜਨੈਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ।

● ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ

● ਗੈਰਵਿਜ਼ੀ ਸਟੇਟਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ।

● ਫਾਰਮ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲਾਹ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

● Business Immigration (Investors, Entrepreneurs, self employed)

● Family Business Immigration (Job offers to relatives)

● Family & Assisted relatives

● Application for refugee status

● For adoption.

● Foreign domestic workers.

● Special Consideration in farming.

Any other matter regarding Immigration.

■ BUYING

■ SELLING

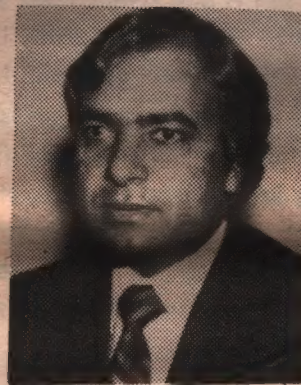
Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

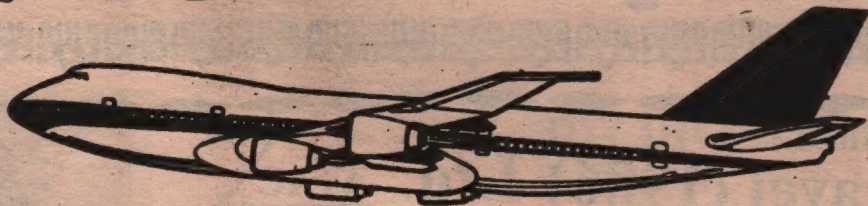
3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

San Diago	\$299 ⁰⁰	Toronto	from \$318 ⁰⁰
London	from \$625 ⁰⁰		
Montreal	from \$329 ⁰⁰	San Jose	from \$199 ⁰⁰
Los Angles	from \$259 ⁰⁰	San Fransisco	from \$209 ⁰⁰

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਬ੍ਰੀ ਟੱਕਾ, ਡਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

CALL TOLL FREE 1-800-663-6699 (B.C. & ALBERTA)

Prices are subject to change without notice

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੁਅ
ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ

MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਸ਼੍ਰੀ. ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਫੋਰਸ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਏਗਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਲਾ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਦਰਸ਼ਨਗਰਦਾ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਉਤੇ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖੀ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ — ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਖਾਲੀ ਕਰਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਪੱਤਰਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਐਕਟਿਵ ਜਥੇਦਾਰ ਹਨ ਤੇ ਉਥੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਗੰਜ਼ਰਵ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਕਟਿਵ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਨੂੰ ਝੂਠ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਤਾਕਤਾਂ ਪੰਥ ਵਿਚ ਫੁਟ ਪਾਈ ਰਖਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸਾਂਗਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਿਥੇ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਖੁਦ ਹੀ ਐਕਟਿਵ ਬਣ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰੋਂ ਦਰਸ਼ਨਗਰਦਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਫੋਰਸ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਤੇ ਜਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਤੇ ਜਾ ਕੇ ਡਿਊਟੀ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ। ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਕਾ ਨਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ।

ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਾ ਹਸਰ ਦੇਖਣ ਆਇਆ ਹਾਂ — ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੂਬਾ ਦਿੱਲੀ (ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਧਮਕੀ ਦਾ ਹਸਰ ਦੇਖ ਸਕਣ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਖਾੜਕੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਮਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹਨ। ਜ: ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤੇ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਤੇ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰੋੜਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਚੈਲੰਜ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਜਾਣਗੇ। ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਰੁਧ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਉਹ ਖੁਦ ਹਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਦੋ ਸ: ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਤੇ ਸ: ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਖੁਸ਼ੀਪੁਰ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 12 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਸ ਮਤੇ ਦੀ ਗਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੈਲੰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜ: ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕਥਿਤ ਚੁੜਾਹੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਥੱਲੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੀ ਸੋਚ ਦੀ ਗਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਸੱਚੀਮੁਚੀ ਖਾੜਕੂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਬੰਦੂਕ ਲੈ

ਰਾਡਾਰ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਖਰਾਬੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਖਤਰਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਉਤਰਨ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਭਿੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਮਲੂਪਸ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਰਾਡਾਰ ਸਿਸਟਮ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨੋਂ ਚੁਆਬ ਦੇ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਏਅਰ ਟਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੀਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਈਕ ਡੂਲਿੰਗ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ 'ਕਿ ਜੇ ਠੀਕ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਮਲੂਪਸ ਵਿਚ ਛੱਤੀ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਡਾਰ ਸਿਸਟਮ ਹੈ ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਕਈ ਵਾਰ 300 ਮੀਲ ਦਾ ਗਲਤ ਫਰਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਪਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਢੰਗ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਖਤਰਾ ਮੁੱਲ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।' ਕੈਮਲੂਪਸ ਰਾਡਾਰ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਵਿਚ 400 ਵਾਰ ਗਲਤ ਰੀਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਮਲੂਪਸ ਨੇੜੇ 10 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਡਾਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ 1990 ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿਨਟਿਕਟਿਨ ਨੇੜੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਜਹਾਜ਼ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖਹਿੰਦੇ ਖਹਿੰਦੇ ਬਚੇ।

ਕੇ ਅਗੇ ਲੱਗਣ, ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਰਮ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਮਰਵਾਉਣ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਤੇ ਲੁੱਟ ਖੋਹ ਆਦਿ ਜ਼ਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ। ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਹੀ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਮਲੀਅਮੇਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

5 ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਦੀਆਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਬੂ

ਲੰਡਨ — ਹੀਥਰੋ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਉਤੇ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸਮਗਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜ ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਦੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਸਮਗਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਹੀਥਰੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਤਲਾਹ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡਰੱਗਜ਼ ਇਕ ਕਰੇਟ ਰਾਹੀਂ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਪੈਰਸ ਰਾਹੀਂ ਹੀਥਰੋ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਇਸ ਕਰੇਟ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਲਾਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਰੇਟ ਦੇ ਹੀਥਰੋ ਪਹੁੰਚਣ ਉਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਸਗੋਂ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਿਤਾ ਪਰ ਖੁਦ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਗੇ ਇਸ ਕਰੇਟ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਤੇ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਫੜੇ ਗਏ। ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿਛ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਅੜਿਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਾਂਝੀ ਲੜਾਈ- ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣ ਗਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉਤੇ ਸਰਵਪਾਰਟੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੂਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦਰਸ਼ਨਪੰਥ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੰਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਦੋਵਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਨਾ ਭੇਜਿਆ। ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ

ਪੰਥਾਂ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਵਖ ਵਖ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਦੋਵਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸੰਤ ਦਲ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ) ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਅਪ੍ਰੈਲੀਅਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵਖਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ

ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਸਾਰੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜੀਵ ਲਾਗਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਹੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੜਕਾਹਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੁਦਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰਪੂਰ ਜ਼ੋਲ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਫ਼ਸਾਦਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੂਲਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਹੋਣ ਵਿਚ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਵਖਵਾਦੀ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੂਰ ਜਾਣਗੀਆਂ।

VANCOUVER

Bridal International & Wedding Centre

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

Contact : Sukhdev S. Saini Ph. (604) 435-2421

- WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES
- WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS
- CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS
- GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI BLOUSES & DRESSES

Limousine Service [Daily or Hourly]

3333 KINGSWAY AT JOYCE, VANCOUVER, B.C.

DARNIL ENTERPRISES PRESENT

*A Terrific Combination of
Memorable Dance & Music*

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਨੌਜਵਾਨ
ਫਿਲਮੀ ਜੋੜੀ

ਗੋਵਿੰਦਾ-ਨੀਲਮ ਸ਼ੋਅ

ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ

ਅਨੀਤਾ ਰਾਜ

ਗੋਵਿੰਦਾ ਤੇ ਨੀਲਮ

ਲੀਨਾ ਦਾਸ

ਗੋਵਿੰਦਾ-ਨੀਲਮ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਅਨੀਤਾ ਰਾਜ, ਲੀਨਾ ਦਾਸ, ਕੁਲਭੂਸ਼ਨ ਖਰਬੰਦਾ,
ਪ੍ਰੇਮਾ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹਾਸਰਸ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਸਰਾਨੀ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ

... ਤੁਹਾਡਾ ਮਨਪਸੰਦ ਸਿੰਗਰ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ), ਅਨਵਰ
(ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼), ਇਨਾਮ ਜੇਤੂ ਅਨੂਪਮ ਦੇਬ ਪਾਂਡੇ ਤੇ ਕਲਿਆਣੀ ਮਿੱਤਰ

ਅਸਰਾਨੀ

ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਰਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ

FRIDAY, OCT. 9/87

at PACIFIC COLLISEUM at 8.00 p.m. SHARP

Tickets : \$15, \$25, \$35

FOR MORE INFORMATION, CONTACT : DARNIL ENT. LTD.

NIRMAL WALIA (604) 526-4382

TORONTO — OCT. 12, 87

Roy Thompson Hall

Tickets Available From :

Mann Music (Van.) — 321-6667
Ambika Foods (Van.) - 327-0295
Empire Foods (Van.) - 433-8888
Patel Groceries (Van.) - 255-6729
Video Shop (Van.) - 321-1333
Aman Video (Delta) - 588-4551
Amar Foods (Abbotsford) - 853-6458
Anand Video — 872-2626
Paramount Video — 584-5668

Sanfransisco — OCT. 10, 87

New York — OCT. 11, 87

ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਫੀਤੀਆਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲਾਹੌਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ

ਲਾਹੌਰ — ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੋਟ ਲਖਪਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਲੈਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਮੁਅਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ 'ਚੋਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਯੂ ਕੇ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਪਨਾਹ ਲਈ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਅਤਲੀ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਖਤਾਂ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਪਣ ਦੇ ਦਫਤਰ ਪੁਜਾ ਹੈ।

ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ "ਸ. ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਸੈਕਟਰੀ ਜਨਰਲ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਰੁਧ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਗੈਰ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁਧ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਕੋਈ ਜੁਆਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।"

ਬਿਆਨ 'ਚ ਅਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ "ਸ. ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਮੁਅਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

"ਸ. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦਾ ਵੀ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ।"

ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਸ. ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਪਣ ਨੂੰ ਕਾਵੇਂਟਰੀ ਤੋਂ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਰਾਣਾ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਾਣਾ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਬਤਾ ਸ. ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਕਰਕੇ ਸੀ। ਉਹ ਹੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਰਾਣਾ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅਤਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਰਾਣਾ ਹੋਰਾਂ ਕੋਈ ਜੁਆਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।"

ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕਈ ਗਰੁੱਪਾਂ 'ਚ ਖਿਲਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਡਾਕਟਰ ਦਿਲਗੀਰ ਨਾਮ ਦਾ ਸ਼ਖਸ ਨੌਰਵੇ ਵਿਚ ਮਜ਼ਮਾ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਦਿਲਗੀਰ ਯੂ ਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਰਿਹਾ ਪਰ ਫਿਰ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੇਰੀਆ ਬਿਸਤਰਾ ਗੋਲ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਹਨੇ ਫਿਰ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਯੂ ਕੇ ਦੇ ਇਕ ਅਣਗੋਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਵਲੈਤ 'ਚ ਘੁਸਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵਲੈਤੀ ਸੀ ਆਈ ਡੀ ਨੇ ਨਾਕਾਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਮਨਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪੰਚਾਂ 'ਚੋਂ ਸਨ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ 'ਚ ਭਾਂਡਾ ਟੀਂਡਾ ਮੂਧਾ ਪੈ ਗਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸੂਚਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਭਾਂਡਾ ਟੀਂਡਾ ਮੂਧਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਲਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣਾ ਅਸਥਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਹਰ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸੰਤ ਲੌਗੋਵਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਹਨ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅਜ ਕਲ ਭੰਗ ਭੁਜਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਕੋਈ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਕੱਤਰ ਕਦੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਦਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕਦੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵਜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਉਦਾਸ ਜਿਹਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਫੋਨ ਚੁਕ ਕੇ ਫਿਰ ਰੋਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਦਫਤਰ ਜਿਥੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿਲਵਰਤਣ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਹੀ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਅੱਜ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਤੇ ਵਿਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵੀ ਲੱਗਭਗ ਠੱਪ ਹੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਸੇਖਵਾਂ ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਵਾਗਾਂ ਖਿਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਭ ਘੋੜੇ ਸੁਸਤ ਪਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੋਸ਼

ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਉਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਨਾ ਮੰਨੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਮੰਨੇ। ਹੁਣ ਸਾਂਝੇ ਦਲ ਦੇ ਕਈ ਲੀਡਰ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਲ ਨੂੰ ਕਸੂਤੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਘੜੀ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਅਗੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੀ ਮੀਰਾ ਮਹਾਂਦੇਵੀ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਆਧੁਨਿਕ ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਮੀਰਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵਿਤਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵੀ ਵਰਮਾ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਲੰਬੀ ਬੀਮਾਰੀ ਪਿਛੋਂ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਰਸੂਲਾਬਾਦ ਘਾਟ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਵੇਦਨਾ ਦੀ ਕਵਿਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 1907 ਵਿਚ ਫਰਖੂਬਾਦ (ਯੂ ਪੀ) ਵਿਖੇ ਬਾਬੂ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਮਾ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਲੰਡਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਗੀਸੀਵਰ ਨੂੰ ਕੁਟਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ 4 ਫੈਡਰੇਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਸਜ਼ਾਵਾਂ

ਈਸਟ ਲੰਡਨ — ਪਿਛਲੀ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਜਿਹਨਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਲਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਗੀਸੀਵਰ ਸ: ਹਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਕੁਟਿਆ ਸੀ ਹੁਣ ਸਟੇਅਰ ਬਰੁਕ ਕਰਾਊਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਚਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਝਗੜੇ ਤੋਂ 21 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਗੀਸੀਵਰ ਸ: ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਕੁਟਿਆ ਸੀ ਤੇ ਤਿੰਨ ਤੱਤੋਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨੀਏ ਜੇਲ੍ਹ ਯਾਤਰਾ ਗਏ ਸਨ।

ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: — 1. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਕੈਦ ਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਲਮਕਵੀ ਕੈਦ ਤੇ 300 ਦਮੜੇ ਜੁਰਮਾਨਾ। ਸਿੰਘ ਹੋਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਝਗੜੇ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। (2). ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ — ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਕੈਦ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਲਮਕਵੀ ਕੈਦ, 300 ਦਮੜੇ ਜੁਰਮਾਨਾ — ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੀ ਹਨ।

3. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵੇ — ਈਸਟ ਲੰਡਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਭੁਗਤਣਗੇ। (4) ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ — ਚੈਡਵੈਲ ਹੀਥ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਕੈਦ 500 ਦਮੜੇ ਜੁਰਮਾਨਾ। (5) ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ - ਬਰੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਗੀਸੀਵਰ ਨੂੰ ਕੁਟਣ ਬਗੈਰਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਊ ਹੋਰੀ ਵੀ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੋਤੀ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੋ ਸਿੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ 'ਚ ਲੜਾਈ — ਚਾਰ ਫੱਟੜ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਆਕਲੈਂਡ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੋ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਡਰੇਟ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਖਿਚਾਅ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਰ ਹਾਦਸੇ ਪਿਛੋਂ ਲੜਾਈ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੋਟਿਆਂ, ਤਲਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦੋਭਾਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਾਖੀ ਆਪ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ — ਸਥਾਨਕ ਖਾਈ ਬਸਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੋਰਾਂ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਖੀ ਆਪ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਸਿਰ ਸਕੱਤਰ ਕਮੇਟੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 40 ਮੈਂਬਰ ਮੰਡੀ ਦੀ ਬਸਤੀ ਦੇ, 6 ਹੋਮ ਗਾਰਡ ਦੇ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਇਸ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

MORTGAGE MONEY?

High mortgage amounts available on conventional basis
No insurance fees!
Purchasing or re-financing

Bad credit rating?
Turn Down?

NO PROBLEM

Residential, Commercial, Motels & Interim financing.

1st & 2nd Mortgages

1 & 2nd Mortgage up to 85-90%

AFRO-CANADIAN MORTGAGE LTD.

8 YEARS EXPERIENCE
SHERALI VELJI

Ph. 433-6391

Monday to Friday 9.30 to 5.30 Ste. 300-3665 Kingsway Vancouver, B.C.
Saturday 11-4 Res: 433-7975

GM

WESTMINSTER

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀਡਸਾ

ਨੂੰ ਚਰਚ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

● ਬੰਡੀ ਜਿਹੀ ਡਾਢ੍ਹੀ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

WESTMINSTER GM ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਕਸ਼ਨ ਵਿਚ 1987 ਦੇ ਮਾਡਲ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਤੇ 1986 ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਤੇ ਸੇਲ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਐਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਓ ਤੇ ਸੇਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ!

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 #5531

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਦੀਡਸਾ

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਸਥਾ

ਖਾਲਸਾ ਕਰੈਡਿਟ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ

ਸਰੀ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਬਰਾਂਚ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸਰੀ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਖਾਲਸਾ ਕਰੈਡਿਟ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ :

ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ — 9 ਅਕਤੂਬਰ, ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ
ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ : — 11 ਅਕਤੂਬਰ, ਐਤਵਾਰ - ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ
9 ਤੋਂ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ
12 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

1 ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਨਵੇਂ ਅਕਾਊਂਟ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ

ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਅਕਾਊਂਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਰੀ ਬਰਾਂਚ ਦਾ ਐਡਰੈਸ
9172 — ਸਕਾਟ ਰੋਡ (120 ਸਟਰੀਟ), ਸਰੀ, ਬੀ. ਸੀ.

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ :

324-6747

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਕੰਦੋਲਾ ਮੈਨੇਜਰ

ਖਾਲਸਾ ਕਰੈਡਿਟ ਯੂਨੀਅਨ
KHALSA CREDIT UNION

7247 MAIN ST. VANCOUVER, B.C. V5X 3J3

ਸਤੀ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਜੋ 'ਅਮਰ' ਹੋ ਗਈ

ਦਿਓਰਾਲਾ — ਮਹਾਨ ਸਤੀ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਦੀ ਅਦਾ ਹੋਈ ਰਸਮ ਦੇ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਰਸਮ ਕਰਨ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਤੇ ਕਈ ਮਹਿਲਾ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂ 'ਸਤੀ ਸਥਲ' ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਦੀ ਸਮਾਧ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੱਜੇ। ਦਿਓਰਾਲਾ ਜੋ ਜ਼ਿਲਾ ਸਿਕਾਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਨੇ ਇਕ ਮੇਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਰੋਤਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਅਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਧੱਕੇ-ਮੁੱਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਈ ਲੋਕ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਤੇ ਰਾਤ ਉਹਨਾਂ ਖੁਲੇ ਆਕਾਸ਼ ਥੱਲੇ ਬਿਤਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੀਪਾਂ, ਊਠ, ਮੋਟਰ, ਟਰੱਕਾਂ, ਬੱਸਾਂ, ਮੋਟਾਡੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਲਾਈਨਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕੋ ਚਿਤਾ ਵਿਚ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਸਤੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਦੁਲਹਣ ਵਾਂਗ ਸਜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਚੁੰਨੀ (ਚੁਨਰੀ) ਦੀ ਰਸਮ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਮਹਾਨ ਸਤੀ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇਕ ਭੈਣ ਰੂਪ ਦੇ ਸ਼ਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸਵੇਰੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਚਾਦਰ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਸ਼ਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸਮਾਧ ਇਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ। ਘਰ ਤੋਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਜਲੂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਆਏ।

ਰੂਪ ਦੇ ਚਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਇਕ ਭੈਣ ਨੇ ਲਾਲ ਚਾਦਰ ਚਾਰ ਕੋਨੇ ਫੜਕੇ ਖਿਲਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਧ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਸੀ। ਜਲੂਸ ਵਿਚ ਅਗੇ ਪੁਜਾਰੀ ਪਾਠ ਤੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਲੂਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹ ਚੁੰਨੀ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਮਹਾਨ ਸਤੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜੈ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਇਹ ਰਸਮ ਦੇਖ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਘਰਾਂ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਵੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਜਲੂਸ ਪਿੱਛੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੇਤਲੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਚੱਕਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸਤੀ ਸਥਲ ਪੁਜਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਪੂਤ ਵਲੰਟੀਅਰ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਜਲੂਸ ਸਤੀ ਸਥਲ, ਜਿਥੇ ਚਿਤਾ ਸੀ, ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹਵਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਅੱਗ ਬਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਚਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਇਕ ਭੈਣ ਨੇ ਮਹਾਨ ਸਤੀ ਉਪਰ ਚੁੰਨੀ ਤਾਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਗ ਦੀਆਂ

18 ਸਾਲਾ ਰੂਪ ਕੰਵਰ

ਲਪਟਾਂ ਚੁੰਨੀ ਨੂੰ ਫੁੱਧਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਪਰ ਚੁੰਨੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਤੱਕ ਨਾ ਲੱਗੀ। ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਹਨਾਂ ਚੁੰਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਂਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਦੀ ਚਿਤਾ ਵਿਚ ਭਸਮ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਪ ਦੀ ਚਿਤਾ ਤੇ ਦੁੱਧ ਛਿੜਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠੰਢਿਆਂ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਲਕੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੰਗਾ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਲ ਵੀ ਛਿੜਕਿਆ। ਫਿਰ ਅਸਥੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਦੇਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਤੇ ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਦੱਬ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਪਰ ਤ੍ਰਿਸੁਲ ਗੱਡ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਚੁੰਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੁਟਕੇ ਭਸਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਲੋਕੀਂ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਸਮਾਧ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਕਾਥੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦੇ ਸਕਿਆ। ਸਤੀ ਸਥਲ ਦੇ ਉਪਰ ਚਾਰ ਕਿਰਪਾਨਧਾਰੀ ਰਾਜਪੂਤ ਖੜ੍ਹੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਥੇ ਹੁਣ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਤੀ ਸਥਲ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਾਰੀਅਲਾਂ ਦਾ ਵੇਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਅਗਰਬੱਤੀਆਂ ਵੀ ਪਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਲੋਕ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਆਏ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਏ ਸਨ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਕਦ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵਜੋਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ਚੁੰਨੀ ਦੀ ਰਸਮ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੋਈ। ਕਿਰਪਾਨਧਾਰੀ ਰਾਜਪੂਤ 24 ਘੰਟੇ ਉਥੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕੋਈ ਤਾਤਰਿਕ ਸਤੀ ਸਥਲ ਤੋਂ ਚਿਤਾ ਦੀ ਰਾਖ ਚੁਰਾਕੇ ਨਾ ਲੈ ਜਾਏ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਸੇਖਾਵਤੀ ਰਿਜਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਸਤੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਕੋਠੜੀ, ਫਾਰਟੀ, ਤੇ ਢੰਡੋਨੀ ਵਿਖੇ ਸਤੀ ਹੋਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਬਣੇ ਮੰਦਰ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਧਾਂ ਤੇ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕੀਂ ਮਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਦਾ ਸ਼ਹੂਰਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੂਪ ਕੰਵਰ ਸਿਰਫ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਵਿਆਹੀ ਰਹੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਲ ਸਿੰਘ ਸੀ।

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗ

ਸਥਾਨ : ਮੋਬਰਲੀ ਪਾਰਕ ਹਾਲ, ਵੈਨਕੂਵਰ,
(ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਲਬਰਟ ਤੋਂ 60 ਐਵੇਨਿਊ ਈਸਟ)

ਸਮਾਂ : 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1987, ਸ਼ਾਮ 3.30 ਵਜੇ

ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇ :

- ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਹਾਲਤ
- ਰਾਜੀਵ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੁਹਿਮ
- ਗੋਵੀਂਦ੍ਰਜੀ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਵਾਲ
- ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਆਦਿ ...
- ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਗੀਤ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਪ੍ਰਧਾਨ — ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ - 588-5217

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ — ਮਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ - 327-6461

ਅਮੀਤਾਭ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈ ਕੇ ਹਲਕੇ 'ਚ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਫਿਲਮ ਅਭਿਨੇਤਾ ਅਮਿਤਾਭ ਬਚਨ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਸਵੀਡਨ ਦੀ ਬੇਫਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੋਪਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਅਜਿਤਾਭ ਬਚਨ ਨੇ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੇਫਰਜ਼ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਧਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤਾਭ ਬਚਨ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਥੋਂ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ। ਬੇਫਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਗੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੇਫਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਮੀਡੀਆ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸਦਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ।

ਦੋ ਬੱਸਾਂ 'ਚ ਟੱਕਰ — 105 ਫੱਟੜ

ਗੋਰਾਇਆ — ਇਥੇ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ ਤੇ ਦੋ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਟੱਕਰ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ 105 ਸਵਾਰੀਆਂ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਈਆਂ। ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ਕ ਹੈ। ਟਕਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਡਬਲ ਡੈਕਰ ਪੀ ਜੇ ਐਮ 3439 ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਜੀ ਬੱਸ ਨੰ: ਪੀ ਬੀ ਜੇ 965 ਸਤਲੁਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦ ਡਬਲ ਡੈਕਰ ਬਸ ਇਕ ਟਰੱਕ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਮੁਸਾਫਰ ਪਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਫੱਟੜ ਹੋਏ। ਦੋ ਵਧੇਰੇ ਫੱਟੜ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫੱਟੜਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੋਲਬ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 130 ਸਵਾਰੀਆਂ ਸਨ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਫੰਡ 'ਚ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਂਡ ਜਮਾਂ

ਸਾਊਥਾਲ — ਉਘੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲੀਡਰ ਸ਼ਹੀਦ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਵੀਹ ਸਤੰਬਰ ਐਤਵਾਰ ਮਾਂਗਟ ਹਾਲ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਨੇਹੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਲੰਗੋਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਲੀਡਰ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਨਾਣ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਫੰਡ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਬੜੇ ਗੌਰਵ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਂਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚੋਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਂਡ ਦੇ ਕਰੀਬ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਲੰਗੋਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਲੀਡਰ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਸਦੇ ਉਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਸਨੇਹੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲੀ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਲ ਖੋਲ ਕੇ ਫੰਡ ਦਿਤਾ ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਮਰੇਡ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਖਾਸ ਖਿਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇਗੀ। ਜਿਥੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਨੁਕਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਿ. ਅਜੀਤ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਉਸ ਕਾਜ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਜ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਤੀ। ਇਸ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਕਾਜ ਲਈ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਨਿਖੇਧੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੁਖ ਦੇਸ਼ੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਲ ਨਾ ਕਰ ਕੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਲਝਾਇਆ।

ਕਾਮਰੇਡ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਗੋਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਤੇ ਸੁਰਬੀਰ ਲੀਡਰ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੀਡਰ ਦੀਆਂ ਛੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੇਗਾ।

ਪੀ. ਨਰਵਾਲ ਐਂਡ ਕੰ:

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਬੱਚੇ ਦਾ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ)
- ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸਲਾਹ
- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਕਰਨੀ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਪੈਰਵਾਈ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ ਨੌਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

ਬੀ. ਏ. (ਪੰਜਾਬ) ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਹਰਿਆਣਾ)
ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੇ ਓਥ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

- ਘਰ ਵੇਚਣ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਮੰਡਰੀਬ ਸੰਬੰਧੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਬਣਾਉਣੇ
- ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਲੈਣੇ
- ਪਾਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਫੋਟੋ ਅਟੈਸਟ ਕਰਨੀਆਂ
- ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕਨਟਰੈਕਟ ਬਣਾਉਣੇ
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ
- ਵਸੀਅਤ ਆਦਿ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਲ

325-4744

6415 MAIN ST. (at 48th Ave.)
VANCOUVER, B.C.

Off: & Res: 325-4744

6415 MAIN ST. (at 48th Ave.) Or 197 E. 48th Ave. (corner of main & 48th Ave.)

Open : Monday to Friday (9 a.m. to 5.00 p.m.)

VANCOUVER, B.C.

ਡਬਵਾਲੀ 'ਚ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇਣ ਜਿੰਨਾ ਵਿਸਫੋਟਕ ਮਿਲਿਆ

ਮੰਡੀ ਡਬਵਾਲੀ — ਡਬਵਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਥੋਂ ਪੰਜਾਹ ਕੁਵਿੰਟਲ ਬਾਰੂਦੀ ਸਮਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਾਰਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮੱਗਰੀ ਰਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਹਵਾਲਾਤ ਸਿਰਸਾ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਕੋਲ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਬਾਰੂਦੀ ਸਮਾਨ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਮਾਨ ਕੋਲ ਕੋਈ ਚਿੰਗਾਰੀ ਡਿਗ ਪੈਂਦੀ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਿਟ ਵਿਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਡਬਵਾਲੀ ਸੀ ਥੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਖਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ

ਵਲੋਂ ਇਹ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਡਬਵਾਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਟਰੱਕ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਮਿਟਾਂ ਵਿਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਚੈਕ ਬੇਰੀਅਰ ਡਬਵਾਲੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਤਸਦੀਕ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਕੇ ਪੰਜਾਹ ਕੁਵਿੰਟਲ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮੱਗਰੀ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪੇ ਦੇ ਮੁਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਹਰਬੰਸ ਗੋਕਲ ਚੰਦ, ਹਰਬੰਸ ਅਰਜਨ ਦਾਸ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਾਮ ਲਾਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਕੋਲ ਬਾਰੂਦੀ ਸਮਾਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਥੇ ਦੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਫਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸੜ ਗਈਆਂ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਪਿਛੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉਤੇ ਕਾਇਮ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਫਿਰ ਲੁੜਕ ਗਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਬਿਨ-ਬੱਲਾ-ਲੋਟਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਲੁੜਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾ ਹੇਠਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦਾ ਮਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਬਾ ਪੈਣ ਉਤੇ ਮਤਾ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਦਬਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਜਬਾਨੀ ਭੇਜੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ

Via Rail Tickets
Now issued here

to U.S.A and CANADA

ਹੁਣੇ ਬੁੱਕ ਕਰਾਓ

Travel to India,
Europe &

ONE WAY FARE IS ALSO AVAILABLE TO TORONTO ONLY
BOOK EARLY TO AVOID DISAPPOINTMENT

For booking conditions please call:

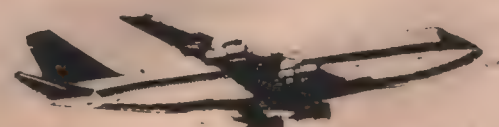
Fourways Travel Limited

9341 - 120 St., (Scott Rd.) Delta, B.C.

Anywhere in the world.

Ph. (604) 584-1411

ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਇੰਗਲਿਸ਼
ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਸਰੀ-ਡੇਲਟਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਨਕੂਵਰ
ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਅਸੀਂ ਇਥੋਂ ਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Kuldip S. Jhand

**WHEATON
PONTIAC BUICK GMC LTD.**

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦੋਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ
ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ
ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਟ ਵਿਚ

ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁਵੀਆਂ ਲਈ

ਮੋਨੀਕਾ ਵੀਡੀਓ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਜਿਥੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ

ਫੋਨ ਕਰੋ : ਪਾਲ ਮੋਦਗਿੱਲ

627-1637

ਵੇਨਕੂਵਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸੂਟ ਸਾੜੀਆਂ
ਵਧੀਆ ਪਰਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸਟੋਰ

**SHAN
SAREES &
DRAPERY LTD.**

Serving you since 1970

ਸਾਡੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ
ਅੱਜ ਹੀ ਮੁਫਤ ਐਸਟੀਮੇਟ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

6543 Main St., Vancouver, B.C.

Ph. 321-1955, 321-0847

‘ਕੋਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ

ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਾ ਬਦਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਯਤਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਭਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਦਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ 1977 ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਰਗੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਬਣੀ ਫੈਡਰਲ ਪਾਰਟੀ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਕੱਲੀ ਪਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ। 1977 ਦਾ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲਾ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨੇਤਾ ਫਿਰ ਉਹੀ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਟੁਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਇਕ ਇਸ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅੰਤਮ ਹੱਲ ਇਹੀ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਇਕ ਫੈਡਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਬਦਲ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ

ਵਿਚ ਜਿਤਨੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਣ। ਜੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੇ ਸਖਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਤਾਲ ਮੇਲ ਨੂੰ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਤਦ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਹੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਬਣੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਬਦਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਧਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇੱਕ ਦਾ ਬਦਲ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ, ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਲੈਨਿਨਵਾਦੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿਤਨੀਆਂ ਘੱਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਉਤਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਓ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਰਟੀ-ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਹੀ ਲੋਕ-ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਤੇ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਚ ਆਵਾਜ਼

ਜਲੰਧਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਜ ਕਲ ਗਲੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ ਹਨ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ (ਏਕਟ) ਅਤੇ ਸੀਟੂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੱਦੇ ਉਤੇ ਚਾਰ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਪੁਤਲੀ ਘਰ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਮਰੇਡ ਭਾਂਗ, ਪਰਦਮਣ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ, ਵਿਜੈ ਮਿਸ਼ਰਾ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵੱਖਵਾਦ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇ ਲਗਦੇ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕਤਲਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਰੂਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਕਲ ਕੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਉਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਲੰਧਰ ਲਾਰੀ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਹੋਏ ਕਤਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ।

ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੇ ਅੰਦੋਲਨ

ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ ਐਮ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਅਤੇ ਤਸੀਲ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰਾਂ ਉਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ। ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਭਗਤ ਰਾਮ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ 7800 ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੀਹ ਰੁਪੈ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬੋਨਸ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਖਤ ਕਦਮ ਪੁਟੇਗੀ। ਜਲੰਧਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸੰਗਰੂਰ, ਬਠਿੰਡਾ, ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਜਾਰੀ ਹਨ।

ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ — ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਕੀਲ ਰਾਮ ਜੇਠਮਿਲਾਨੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆਂ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਕ ਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ।

ਫਿਕਰ ਤੌਂਸਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਉਘੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਸੰਦ ਉਰਦੂ ਲੇਖਕ ਫਿਕਰ ਤੌਂਸਵੀ ਆਪਣੀ ਉਸ ਪਿਆਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਜਿਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਤੇ ਕਠੋਰ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੌਥਾਂ ਲਾ ਕੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਖਮ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਫੋੜਫਾੜ ਕਰਕੇ ਤੀਖਣਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਵਿਅੰਗਕਾਰ ਫਿਕਰ ਤੌਂਸਵੀ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਨਾੜੀ ਦੇ ਫਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਸਕਾਰ ਨਿਗਮ ਬੋਧ ਦੇ ਘਾਟ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਪਤਨੀ, ਇਕ ਲੜਕਾ ਅਤੇ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਲਮੋਹਰ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਉਰਦੂ ਨਾਇਆ ਜ਼ਮਾਨਾ ਵਿਚ ਉਹ “ਅਜ ਦੀ ਖਬਰ” ਤਨਜ਼ੀਆ ਕਾਲਮ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਉਰਦੂ ਮਿਲਾਪ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ‘ਪਿਆਜ਼ ਦੇ ਛਿਲਕੇ’ ਕਾਲਮ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲਮ ਸਨ। “ਸੋ” ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਫਿਕਰ ਤੌਂਸਵੀ ਨੇ ਸੈਂਚੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1918 ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਗਾਜ਼ੀ ਖਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 1960 ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਰਦੂ ਅਕਾਡਮੀ ਵਲੋਂ ਦੋ ਵਾਰ 75 ਤੇ 78 ਵਿਚ ਅਤੇ 1979 ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਲੈਂਡ ਨਹਿਰੂ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ‘ਹਯੂਲੇ’ (ਨਜ਼ਮਾਂ) 1947 ਵਿਚ, ਚੋਪਟ ਰਾਜਾ (ਨਾਵਲ) 1970 ਵਿਚ, ਛਟਾ ਦਰਿਆ 1949 ਵਿਚ, ਸਾਤਵਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰ 1953 ਵਿਚ, ਪਿਆਜ਼ ਕੇ ਛਿਲਕੇ 1961 ਵਿਚ, ਫਿਕਰਨਾਮਾ 1978 ਵਿਚ ਤੇ ਹੰਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਤਾ ਸਦਾ ਹੀ ਜੋੜੀ ਰੱਖਿਆ। ਅੱਗੇ ਵਧੂ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਉਤੇ ਫੁੱਘਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਪਬਲਿਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ

ਅਟਵਾ — ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਗ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਜੈਟ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਪਬਲਿਕ ਇਨਕੁਆਰੀ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ 1985 ਵਿਚ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਆ ਰਹੇ ਇਸ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ 329 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਿ ਪਾਲ ਬੋਸੋ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੌਂਟਡ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕੋਈ ਅਤਿਵਾਦੀ ਟੈਲਾ ਹਵਾਈ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੋਨੀਆ

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਨਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਫਾਨੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.00

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਫਾਨੀ
ਲੱਝ
\$1.75

Large Selection of
Punjabi Books
For Sale

ਸੂਟਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ, ਸਾੜੀਆਂ, ਦੁਪੱਟੇ, ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਡੀਓ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਸ਼ੀ ਕੋਲਾ, ਸੇਵਨ ਅਪ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੋਢਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾੜੀ ਫੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

News Papers Like
India West, Canada DarPan,
Also Sold Here
EVERY WEEK

(916) 671-3105

SARI PALACE

Airline Tickets to
Anywhere in the World
Passport • Visas

East Indian and Pakistani Groceries.
We rent Hindi and Punjabi movies on V.H.S.
Have large selection of pre-recorded
Punjabi and Hindi cassette tapes & fabrics

472 Palora Ave.
Yuba City
Calif. 95991

Police rule out kidnap theory

Wife of Buta Singh
guard abducted

NEW DELHI. — The wife of a National Security Guards (NSG) officer, Assistant Commandant V. P. Rao, is reportedly missing since Sept 17 afternoon. According to police sources, Mrs Nirmala Rao, 35, went to the NCERT office on Aurbindo Marg around 1.30 p.m. and then mysteriously disappeared.

Mr Rao, who is presently posted within the Home Minister Buta Singh's personal security network, came to Delhi two years ago. He was posted earlier in Hyderabad and had come on deputation from the Central Reserve Police Force.

It could be an abduction while the terrorist angle is also being examined but police sources were not willing to state at this stage whether it was a clear-cut case of terrorist involvement.

Mrs Rao was carried away by four terrorists in an Ambassador car, intelligence sources said.

The autorikshaw in which she was travelling broke down and she started looking for an alternative transport. Just then, the Ambassador car which was following the autorikshaw stopped and four terrorists dragged her into the car at pistol point and sped away, the sources said.

Five hours after she was picked by the armed desperadoes, Mrs Rao telephoned her husband from an 'undisclosed' place. She sobbingly told her husband that she was being held captive by four terrorists and her life was in danger.

Before she could talk further, the line was disconnected by her captors.

The sources declined to confirm reports in the Capital that Mrs Rao's captors had demanded the release of dreaded Sikh terrorist Harjinder Singh 'Jinda' who was captured recently, in exchange for her release.)

Nirmala Rao

Police sources said Mr Rao had received two threatening letters in August but he had chosen to ignore them.

Police said both letters were written in simple Hindi and they reached Mr Rao's residence in R. K. Puram by ordinary post. Both were inland letters. They merely stated: "Sambhal jao warna anjam bura hoga." (Better beware or the end result will be bad.)

A senior police officer said quite a few NSG officers, who are involved in the security network of VVIPs, receive threatening letters and so do police officers but they are mostly bogus.

"We are investigating the case but it is still too early to comment whether they have been written by terrorists."

Besides, letters written by terrorists usually contain harsher language and mention is inevitably made to the word 'bullets', he added.

The letters which Mr Rao received were unsigned. Secondly, no telephonic threats were made.

The Rao family have three children—a boy of 13, a nine-year-old girl and a little boy of five or six. When this reporter reached the Rao's residence this evening, quite a few friends and relatives had gathered there but there was no comment forthcoming from Mr Rao.

According to police sources, Mrs Nirmala Rao had gone to NCERT in connection with a job.

The Hauz Khas police have more or less ruled out the possibility of Mrs Nirmala Rao having been kidnapped by terrorists or associates of Harjinder Singh Jinda.

The police say that since she returned to Delhi last March, she had been very keen to return to the USA and had approached a travel agent asking him to enable her to go back as a nurse. Upon this the agent had told her that for that purpose specialised training in nursing was necessary.

Since her passport is missing from her Nanakpura house, the police suspect that her disappearance may be connected with her plans to go abroad. They, of course, do not rule out the possibility that the passport might have been lying in her purse when she had left for NCERT.

UAD urges
Darshan to
resume duty

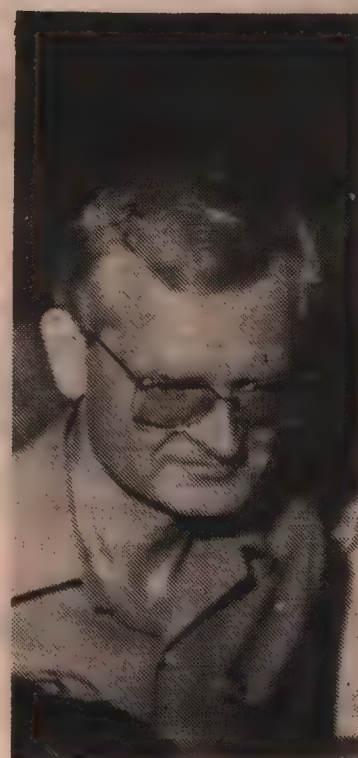
AMRITSAR. — In a unanimous resolution members the Unified Akali Dal appealed to acting Jathedar of Akal Takht Darshan Singh to resume his duty at the temporal seat of Sikh authority.

In a Press release signed by acting president Ujjagar Singh Sekhwan the UAD also made a fervent appeal to the head priests, other organisations and Sikh masses to join hands to save the honour of the 'Sikh Panth' and stand firmly against the 'divide and rule policy' of the Centre.

The meeting, which lasted about five hours, passed off peacefully despite threats from various militant groups. It was attended by three MPs and 12 MLAs, besides members of the UAD council and presidium.

Mr. Morberg

Mr. Gothlin

Five teachers among 9
gunned down in Punjab

CHANDIGARH. (UNI) — Terrorists shot dead nine people, including five school teachers, while police gunned down a "Khalistan Commando Force" terrorist in an encounter during the past 24 hours in Punjab.

Official reports received here said terrorists opened fire at different villages in the Tarn Taran sub-division of Amritsar district this afternoon, killing six people.

The reports said four school teachers were gunned down in their school premises in the adjoining villages of Shahapur, Jhandera, Duggarwala and Malmori in the sub-division. Three of them were identified as Kuldeep Rai, Balram Chopra and Surender Mohan.

Hardly ten km away at Nandpur village, terrorists shot dead two shopkeepers — Ved Parkash and Tara Chand.

Police suspected the killings to be the handiwork of the "Bhindranwale Tiger Force" to avenge the killing of two of its members in an encounter with the security forces in Amritsar yesterday.

Jaswant Singh, a school teacher, was

gunned down by terrorists near the Baghi Pura bus stand in Faridkot district this morning. The terrorists took away the victim's scooter.

Terrorists made an abortive attempt to ambush the car of Jalandhar Superintendent of Police (Detective) Swaran Singh near Dayalpur village in Kapurthala district.

Mr Swaran Singh's guards opened fire, killing a "B" category "Khalistan Commando Force" terrorist, Lehmbhar Singh. His two accomplices managed to escape.

Meanwhile, with the recovery of one more body, the toll in last night's terrorist violence at three palaces in Amritsar city rose to seven. The police identified the victim as Ajit Baba.

A spokesman for the "Bhindranwale Tiger Force of Khalistan" rang up the UNI office in Amritsar this morning to claim responsibility for last night's violence.

Several colleges in Amritsar remained closed today in protest against the killings.

Police recovered the decomposed body of a man from a canal near Palahi village in Phagwara this morning.

Bofors chief:
No money to
PM, family

NEW DELHI. — NEITHER the Prime Minister, Mr Rajiv Gandhi, nor any of his family had been paid any money by Bofors in relation to the explosive Howitzer deal, the company president, Mr Per Ove Morberg, said before the Joint Parliamentary Committee (JPC) on September 18.

Mr Morberg and Mr Lars Godhlin, his senior vice-president-cum-chief of Nobel Industries, the parent company of Bofors, who presented themselves before the JPC, significantly also suggested the outgo of a greater sum of money under "winding up charges" than has been thought to be the case so far.

The Bofors chief said the company had paid 319 million Swedish kroners (approximately Rs. 57 crores) to the Anatron General Corporation of Mr Win Chaddha, which Bofors used for providing it administrative support facilities here, as winding up costs for services rendered between 1978 and 1985.

These payments had been made at three different times, and related to three different contracts, the senior-most Bofors officials disclosed.

Meena Shorey
dies in poverty

NEW DELHI. — Meena Shorey, heart-throb of thousands of cine-goers of the yesteryear, died a loner on September 3 in Lahore, according to a report received here on Friday. She was 67.

The "lara lappa girl" had been suffering from cancer. Moved by press reports of her poverty, the Pakistan Government had just two months ago financed her treatment in London.

After her return, she again fell ill. The Punjab provincial government issued orders that she be given follow-up treatment at Mayo Hospital, Lahore.

No protection
for minorities
in UK

LONDON. — Local authorities and voluntary organisations have failed to tackle harassment and protect Asian minorities from racial attacks in Britain, the Commission for Racial Equality has said in its report released on Thursday.

The report, "Living in Terror", has said the Asian community has been let down by almost all established bodies of society and cannot rely on anyone for protection against racial harassment and attacks by the majority white community in the country.

Massive haul of
brown sugar in
Maharashtra

BOMBAY.

Officers of the customs collectorate (private), in two different hauls, seized brown sugar worth Rs 4.5 crore weighing 321 kg in what is considered one of the biggest haul

The additional collector (preventive) Mr L. D. Arora, told newsmen that in the first case, 214 kg of brown sugar was recovered from a truck in Bhiwandi.

Police not to enter
Temple : Ray

GIDDARBAHA (Punjab).

The Punjab governor, Mr S. S. Ray, today declared that the police will not be sent into the Golden Temple. It was for the Sikhs to set the things right in the holy shrine.

Addressing a public meeting here, Mr Ray exhorted the people to extend full cooperation to the government in finding a solution to the Punjab problem. Expressing grave concern over the law and order situation, he said the terrorist violence has hampered the economic progress of the state.

Mr Ray said Punjab could regain its glory only if peaceful conditions were restored in the state.

Canada gives
Daljit's photo

NEW DELHI. — The Canadian Government has made available to the Indian Government an authenticated photograph of Daljit Singh Sekhon, who was apprehended on the north-western border recently while attempting to cross back into Pakistan.

He was caught without any travel documents and was believed to be engaged in subversive activities.

On his claiming to be a Canadian citizen, queries were addressed to Ottawa, and the Canadian Government subsequently sought Consular access.

PM will tell US to thwart Pak N-plans

NEW DELHI,

THE Prime Minister, Mr Rajiv Gandhi, has said that during his visit to the U.S. next month, he will try to persuade the Reagan administration to thwart Pakistan's nuclear weapons programme.

"It is within their power to see that Pakistan does not succeed in its nuclear weapons programme," Mr Gandhi said in an interview to UNI. "We shall persist in our endeavour to make the U.S. realise that Pakistan will use any arms given to it against India."

Answering a wide range of questions, Mr Gandhi said the difficulties in the way of implementation of the agreement with Sri Lanka were "expected" in view of the complex situation there. "It was a bold and earnest attempt to get out of the ethnic distrust and preserve Sri Lanka's unity," he added. "We should hope that the Tamil groups will end their internecine quarrels and work for the good of the people," he said.

On the Bofors gun issue, the Prime Minister criticised the opposition for boycotting the parliamentary inquiry after having made such a demand. "It is unfortunate that those who had demanded it are staying away from it," he said.

He added "I openly invite anyone who has any proof to come forward with it."

Q: The prestige and popularity of the government appears to have received a considerable knock, following controversies over the defence deal. Do you propose any action to dispel doubts about the integrity of ruling party members?

Mr Gandhi: Accusations are being repeated without evidence being produced. Rumours are put forward as hard facts. I have declared solemnly that any wrong doing will be most sternly punished, whoever may be involved. The Fairfax question is being looked into by Supreme Court judges. Other charges are also being duly inquired into.

Q: The killings continue in Punjab. You have been quoted as saying that President's rule in the state is a temporary measure. Do you envisage a new initiative to find a lasting solution to the problem?

Mr Gandhi: The main question is peace and the protection of people's lives. We want a lasting solution. But such a solution will not come from yielding to terror.

Replying to questions on the Economic situation, he said, "I am confident that we will manage the difficult situation (caused by the drought) this year and the economy will see a resumption of rapid growth from next year."

The Prime Minister said the government would not allow the hoarders to take advantage of the situation. "We have asked the state governments to be firm and energetic in their de-hoarding operations."

"We have enough experience to know what should be done if anti-social elements try to create artificial shortages. The administration is fully geared to meet their challenge. I seek the cooperation of the media in creating a mood of confidence," he added.

Replying to a question about his reported dissatisfaction with the functioning of the finance ministry, he said: "We have to try to streamline the system to cut delays to the minimum. We have been trying to do this in several fields, but I think this is an area in which we need to do much more."

Mr Gandhi said that in the last three weeks, several areas which had prolonged dry spells had experienced good rain. The situation is, therefore, a little better. Late rain may not help the main crop in all areas, but it enables substitute, short-duration crops to be grown. The fodder situation also eases, as also the drinking water position.

He said a point to note was that several areas which were traditionally low-rainfall regions, such as Rayalaseema in Andhra Pradesh, had had

good rains this year. The drought has largely affected areas which generally practise intensive agriculture — Punjab, Haryana and the Vidarbha region in Maharashtra. These areas traditionally did not depend on the public distribution system, because they were grain-surplus areas. Steps have now been taken to strengthen the public distribution system in such regions.

Q: The drought has once again exposed the agricultural economy's dependence on the vagaries of nature. This has prompted many experts to revive the suggestion for implementation of long-pending water schemes, including the one for linking the rivers of the north with the south. Will the government reconsider these schemes?

Mr Gandhi: Several suggestions came up at the recent meeting of the national water board. We shall naturally give earnest consideration to the schemes for the more equitable sharing among states of the vital natural resource — water. But more and better irrigation is not the total answer. Millions will continue to live in regions with low rainfall, far away from big rivers. For them, we must go all out to devise new, dryland farming techniques. In the green revolution strategy, we had tended to underplay millets. Perhaps by calling them coarse grains, we have unconsciously introduced a prejudice against them. Millets are the traditional mainstay of people in rain-fed areas. Scientists also tell us that they are nutritionally very rich. Apart from millets, we can raise more gram in such areas. What we need is a green revolution in dryland farming.

Q: The political controversies seem to have arrested the liberalisation of the economy started in 1985. Industry and trade associations are complaining that every economic crisis is being tackled with ad hoc measures and there is no attempt to plan ahead.

Mr Gandhi: I am not sure what you mean by ad hoc measures for tackling every economic crisis. The fact is that

our recent economic performance has been very good, much better than that of most other developing countries. Nor has there been any lack of clarity or planning in our policies. The policy initiatives taken in the past two years were a continuation of the policies initiated in the sixth Plan period. They have yielded very good results and industrial growth in the past three

years has averaged almost 9 per cent per year. Our policies have been clearly spelt out and are here to stay. They are an integral part of the planning strategy, which is elaborated in the seventh Plan.

Right now we are facing an exceptional situation, which is the drought, and the management of the drought is undoubtedly the most important short-term task before the economy. It is certainly not being handled in an ad hoc way. We have evolved a comprehensive strategy for drought management, which was fully discussed in a recent meeting with chief ministers on this subject. I am confident that we will manage the difficult situation this year, and the economy will see a resumption of rapid economic growth from next year.

On the question of procedures, Mr Gandhi said, "The problem of dilatory procedures is a serious one, but it is certainly not the finance ministry alone which has such procedures. Over the years, we have evolved a system of governmental regulation which has tended to encourage complex, burdensome procedures. Many of these procedures, on detailed examination, do not really serve any socially useful purpose. Some of them impinge directly on the common man and make his interaction with the government unnecessarily inconvenient. Others slow down the pace of decision-making and implementation in industry, with an adverse effect on overall economic growth."

Monisha (best actress),

President gives Film Awards

President R Venkataraman presented the Dadasaheb Phalke Award and the 34th National Film Awards for 1986 on Sept 18 evening.

Veteran filmmaker B Nagi Reddy was given the highest accolades when he arrived on the tastefully decorated dais of Siri Fort to receive the country's highest film award from Mr Venkataraman.

Apart from the President and his wife those present were Information and Broadcasting Minister A K Panja, Secretary Girish Mehra, National Film Development Corporation Managing Director Malati Tambay-Vaidya, Film Federation of India President S S Jain, and chairmen of the juries.

The President called upon filmmakers in the country to take up "some of the burning issues for presentation" and disseminate a "message of peace and brotherhood."

Earlier welcoming him, Mr Girish Mehra said the awards presented a kaleidoscopic view of the Indian cinema's peaks on excellence.

Mr Panja emphasised on the need to make more films to encourage harmony and cross-cultural integration.

Jury chairman Bhisham Sahni (for feature films), Adoor Gopalakrishnan (short films), and Vijay Tendulkar (best book on cinema — read in absentia) also presented their reports.

The President presented the prestigious Dadasaheb Phalke Award for 1986 comprising a swarna kamal, a cash prize of Rs one lakh and a shawl to Mr B Nagi Reddy, the septuagenarian film producer who has produced movies in all south Indian languages and Hindi during the last 35 years.

Prize donated: Amidst thunderous applause from the gathering, Mr Reddy announced that he was donating the prize money for national drought relief fund.

The award for the best feature film went to the Kannada Film Tabarana Kathe directed by Girish Kasaravali. Charu Hasan got the best actor award for his performance in the movie.

Sudhir Mishra bagged the Indira Gandhi Award for the Best First Film of a Director for his Hindi film "Yeh Woh Manzil to Nahin." The best direction went to G Aravindan for his Malayalam film "Oridath."

The best actress award was awarded to 16 year-old Monisha for her portrayal in the Malayalam film "Nakhakshathangal" of a village lass destined to love and lose.

Best film in Hindi: The award for the best feature film in Hindi was given to "Mirch Masala", directed by Ketan Mehta.

Balance of payments reviewed

NEW DELHI,

The economic affairs committee of the Union cabinet today reviewed the balance of payments situation in the context of a decline in the foreign currency reserves and the additional requirements of imports of agricultural commodities and diesel because of the drought.

The government has taken some minor austerity measures such as a cut in the expenditure on foreign travel and the industrial policy decisions are either being deferred or modified in the light of the balance of payments situation.

At the end of June, the foreign reserves were equivalent to the bill for four months' imports and this was not too uncomfortable a situation. However, these fell to Rs. 6,166 crores.

September 4, registering a decline of Rs. 1,110 crores from the June-end level.

The decline can be explained partly by the scheduled repayments to the IMF in respect of drawals under the extended fund facility.

However, in view of the need to make up shortfall in the supplies of edible oils, pulses, and possibly even wheat and rice, and, of course, diesel, the government has to set apart additional foreign exchange resources this year.

The government has also to scrutinise the level of commercial borrowings and the list of major items, including those required for defence, the purchase of which can be slightly rescheduled to delay the payments.

On the oil front, the government cannot be too sure of the requirements because the market is volatile and susceptible to political and military developments in the oil supplying region.

Chadha files medical certificate in court

NEW DELHI,

The Indian agent for AB Bofors, the Swedish armament firm, Mr Win Chadha, wanted by the Enforcement Directorate for alleged foreign exchange violations, filed a medical certificate before a Delhi court saying that he was in no position to "embark on extended travel" to India from the US, where he was currently staying. The certificate was attested by doctors of the Hudson Medical Association, New York.

It was filed by his counsels, Mr P. P. Maihotra and Mr J. S. Arora, in the court of the additional chief metropolitan magistrate, Mr Bharat Bhushan, along with an application giving his address as Mr Win Chadha C/o Mr Jonathan Mark, 600 Madison Avenue, 22nd floor New York state-110022.

Mr Bharat Bhushan had directed Mr Chadha and his son, Mr Harsh Chadha, to appear in his court on September 10 or intimate him through counsel as to when he was likely to do so. The direction followed the return without execution of non-bailable warrants for their arrest by the court earlier.

The Enforcement Directorate had issued summons to the two for alleged FERA violations in connection with alleged kickbacks received in the Bofors gun deal. The summons could not, however, be served as the two could not be located.

Mr Bharat Bhushan had also directed Mr Chadha to furnish a duly authenticated medical certificate

Dramatic rise in consumption of drugs

A study of narcotic and psychotropic drugs seized by the various law enforcing agencies and analysed by the Central Forensic Science Laboratory, Central Bureau of Investigation (CBI) for the years 1981 to 1986 has established that cases of heroin, smack or brown sugar have registered a dramatic rise almost accounting for 55 per cent of the total drug seizure cases in 1986. The study is based on a total of 12,888 cases analysed during the period and points out the most commonly encountered drugs and their changing trends.

Narcotic drug cases received at the laboratory during the period have been grouped into three categories—cannabis, opium and heroin. There were a few cases of drugs like morphine, mandrax, methaqualone, cocaine and barbiturates. The Cannabis group includes bhang, charas (hashish), ganja and hashish oil, the opium category, all derivatives from the opium plant and the heroin group, smack and brown sugar. Mostly heroin comprised semi-synthetic, impure, acetylated, crude morphine and opium derivatives.

Table-I indicates that the total number of narcotic cases has almost been the same varying from 2513 to 2256 except for the years 1983 and 84. During these two years the cases decreased almost by 50 per cent of the average of six years. Analysis showed that the consumption of cannabis has been declining gradually

since 1981. Of late the use of cannabis among addicts has been reduced to the extent of more than 50 per cent as compared to the figures of 1981 when it registered as number one. Opium category which also includes cases of poppyhead powder indicated a downward trend and remained almost static since 1984. This class is comparable to cannabis towards the change in trend.

The rise of heroin cases has been the most dramatic. While just 51 cases were received in 1981 they progressively rose to 1373 during 1986. Cases of heroin year-wise showed that during 1983 and '84, they rose by three and six times respectively as against 1981. In 1985 and '86 there was a sudden spurt of heroin cases and huge seizures were made by the various law enforcement agencies as an outcome of the NDPS Act of 1985.

Table-II shows that cases of cannabis have registered a continuous downward trend except for the year 1982. Similarly, opium cases have also shown a downward trend except for 1983. Heroin cases have maintained a steady increase. The study says 'this can be due to more availability of heroin among the drug addicts which compelled addicts for a change over from other narcotics'.

There has been a change over in the narcotic drug scene from cannabis and opium to heroin in India while the western countries who

have reported a large number of heroin addicts have changed over to drugs like cocaine, amphetamine, and LSD. The future of other potent drugs in the Indian drugs is also not far away as a few cases of other drugs have already been coming to this laboratory, the study said.

The study has predicted that heroin which has become extinct in the Western world, will be gradually replaced with 'designer drugs'. Designer drugs are analogous of synthetic drugs, far more potent than the known narcotics and much cheaper. PCP and Alpha Manthyl Pentanil is an analogue of the analgesic drug Fentanyl which is a thousand times more potent than heroin. These drugs are posing a challenge not only from the point of view of the law enforcement agencies but also from the socio-economic angle in countries like the U.S., Germany and France, the study noted.

On the basis of available trends the study sounds a grim warning that if the growing consumption of narcotic substances is not checked on time, India could emerge as one of the largest consumer of drugs in the near future. 'If not completely stopped the country will be facing disaster from the abuse of drugs. This has been attributed to her geographical location and its surrounding countries'.

One of the reasons for the increase in heroin addiction in India may be the large number of heroin manufacturing laboratories in the tribal areas of Pakistan's North-West Province and the North West Frontier Province. Earlier, heroin-based opium was exported to Western countries for transformation into heroin.—Staff Reporter

Was it 'sati' or murder?

A view of the Chunri Mahotsav held at Deorala near Jaipur

Sumer Singh, father of Mal Singh

Shri Kanwar, mother of Roop

Jaipur, — Several questions remain unanswered in connection with the Sati incident and raise doubts whether Roop Kanwar committed 'Sati' willingly as has been publicised or she was forced to do so or she was killed in cold blood?

These doubts are created not only on the basis of circumstantial evidence but also on the basis of what this correspondent heard from villagers and those who claim to be witness to the whole drama in Deorala village on 4 September when Roop Kanwar is said to have committed 'Sati'.

(1) Did Mal Singh, the husband of Roop Kanwar, commit suicide by consuming poison because he could not pass the pre-medical test in which he had appeared? This doubt emerges from the versions of some neighbours and relations of Mal Singh.

(2) Mal Singh was rushed to the Government hospital of Sikar while he was vomiting. Was he discharged from the hospital because the doctors there had no hope? Otherwise why his cousins, who had taken him to the hospital, did not bring him home and instead took him to the Ajitgarh hospital where he was kept for about an hour before he was declared dead?

Nobody knows whether a death certificate was issued by the hospital authorities.

(3) If Mal Singh died in the Sikar hospital, what was the need of taking him to the Ajitgarh hospital?

(4) The body was brought to Deorala village at about 10 a.m. Why the funeral was arranged immediately at around 12.30 p.m. and that too not on the cremation ground?

(5) What was the hurry despite the fact that the father of Mal Singh was not present? He reached there after the cremation.

(6) Why the parents of Roop Kanwar who live in Jaipur, about 65 kilometres from Deorala, were not informed about her death or 'Sati' immediately. They got the information about the incident only on 5 September — 24 hours after the death of their daughter and son-in-law. Is it not unusual that neither the father of the husband of Roop Kanwar nor her parents attended the funeral of Mal Singh and the Sati incident?

(7) How is it that the police in the district headquarters in Sikar got the information about the incident and left for Deorala but their 'truck' skidded off the road?

(8) Most important disclosure was made by a person from Shahpura, a nearby township, who claims to be an eyewitness of the incident. According to him, Roop Kanwar had tried to escape thrice but was pushed to the pyre and forced to die.

(9) According to some of the neighbours, as soon as the body of Mal Singh reached Deorala, the women of the joint family started accusing Roop Kanwar of being responsible for his untimely death. These accusations were overheard by some of the neighbours who do not want to be identified.

(10) According to the traditional system, the ritual of 'chunri' should be held on the third day of death. Several traditional Rajputs confirmed this. Why the 'chunri mahotsav' was organised on the 13th day of the death?

Let us see how the Government has behaved:

(1) No condemnation came from the Government or any of its ministers till several women's organisations filed a writ petition on 14 September — 10 days after the incident of 'Sati'.

(2) Despite a court order no attempt was made to see that the 'sati mahotsav' did not become a public show.

(3) No action has been taken against any district authority so far.

(4) The police arrested only Pushpendra Singh, 15, brother of Mal Singh who had set fire in the pyre. Pushpendra is a minor.

(5) When the 'chunri mahotsav' had already started at 7.45 a.m. the State Cabinet began its meeting at 9.30 a.m. Where Home Minister Gulab Singh Shaktawat was suggesting the ways and means to check the 'chunri mahotsav' in view of the court order.

Sikar DM, SP transferred

Rajasthan Government today transferred Mr K S Shai and Mr A K Saxena, the district collector and the superintendent of police respectively, of Sikar district, where a "sati" took place on 4 September.

Revenue commissioner Tej Singh, has been asked by the State Government to inquire into the Sati incident. He has been asked to submit his report by 31 October, 1987.

The Rajasthan High Court had earlier this week ordered a ban on holding of any public function at the "Sati Sthal". The State Government had accordingly asked the district administration to prevent the much-publicised "Chunri Mahotsav".

Manufacture of telecom equipment Private sector's entry likely

NEW DELHI, — The Government may allow the private sector to manufacture digital switching equipment up to 2,000 lines and transmission equipment up to 150 voice channels.

This was announced by the Secretary, Department of Electronics, Mr K. P. P. Nambiar, at a meeting with member of the Indo-Japan Joint Business Council which functions under the aegis of the Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry (FICCI). Mr Nambiar, however, clarified that the opening up of the telecom sector to the private sector would be partial since some public sector undertakings had already built up the infrastructure to manufacture many kind of electronics equipment.

The private sector would also be involved in the "software parks" for transmission of computer software through satellite links, Mr Nambiar said. A Government decision in this regard had already been taken, he added.

The Secretary also told the members that the Government was considering steps to minimise procedural

delays in setting up electronics units by introducing a single-window clearance system. This measure would reduce the delays considerably, he felt. The system was expected to be operational by the end of this year.

Referring to indigenisation in the electronics industry, Mr Nambiar said the Government policy regarding import of semi-knocked down (SKD) and completely knocked down (CKD) kits would be restrictive. While imports of SKD kits would be reduced no imports of CKD kits would normally be allowed, he said. This step was necessary to promote indigenisation, he said.

Mr Nambiar also dealt with the complaints about higher rates of tax and import duty on inputs for the industry. He pointed out that it was the policy of the Government to levy a minimum duty on all inputs. Still, any minor aberrations in the fiscal policy could be corrected. Also, those items which had higher duty could be categorised and their import canalised, he said. He said the Government would consider the suggestion to reduce the levies on electronic components.

Seven more killed in TN violence

MADRAS, SEVEN persons were killed in Tamil Nadu's South Arcot district today as the "rasta roko" agitation called by the Vanniyar Sangam entered the second day according to reports received by the DMK party headquarters.

Six of them were done to death in Sundaripalayam, near Villupuram, while a lorry driver was fatally hit with a crowbar in Vikravandi, the reports said.

The DMK president, Mr M. Karunanidhi, told reporters that over 30,000 DMK partymen, who were on way home after attending a party rally in Madras on Wednesday night, had been stranded at Valavanur, Vikravandi and other places near Villupuram.

The police had given no help to them or the general public who were suffering, he said and added, "the situation is bad."

Road traffic remained paralysed for the second consecutive day today in the Ariyalur and Jayankondam taluks and the Meensurutti area of Tiruchirappalli district.

Bus traffic in the other parts of the district, however, went on but the buses were plying in a convoy with adequate police guard.

Hundreds of lorries were parked at Coleroon checkpoint and Tolgate areas.

Haryana plan to fight terrorism

CHANDIGARH, The Haryana Government is embarking on a three-pronged plan to counter terrorists activities in the state. The plan envisages raising a commando force trained in anti-terrorism and counter-insurgency methods, arming the state police with semi-automatic weapons and incorporating a course on anti-terrorism and counter-insurgency in the syllabus of the police training school, Madhuban.

According to informed sources, the need for undertaking comprehensive measures in Haryana has arisen in view of the terrorists extending their activities from Punjab to Haryana over and the apprehension that the terrorists might try to concentrate their activities in Haryana whenever they are under pressure from security forces in Punjab. Besides, it is felt, that as a long-term plan, Haryana must prepare itself to meet any contingency.

Under the plan, it is proposed to raise four companies of commando force comprising about 600 men. Details of the "technical force" have been finalised and the approval of the Government is now awaited. The thinking earlier was to raise one battalion comprising six companies. The commando force is proposed to

be equipped with carbines and other semi-automatic weapons. It will be on the pattern of national security guards and will be used only in operations against the terrorists.

The State Government has requested the Centre that at least 25 per cent of the state's police force should be equipped with self loading rifles. In response to an earlier request, the Centre had supplied only 100 self loading rifles for 12 districts of the state. The Government has sought adequate supplies of the semi-automatic weapon for Haryana as early as possible.

At present, the Haryana police has the out-dated .303 rifles which cannot match the terrorists semi-automatic weapons. About two companies of policemen have been provided with carbines but they are deployed on security duty for VIPs.

The Government has also decided that all new recruits to the police will be trained in anti-terrorist and counter insurgency methods. For this, a training course has been included in the syllabus of the Madhuban police training school. The training will start from October 1. Besides, training in these methods will also be provided to those already in service.

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ

ਅਮਰਜੀਤ ਸੂਧੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਨੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਗੈਰ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਪਾਰਨ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਭਟਕੀਲੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਜਮਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬੜੇ ਨਿਰਮਾਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਦਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਡਾਢੀ ਔਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਭੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲਿਖ ਕੇ, ਮੌਲਕਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਰੰਗ ਭੇਦ ਸੰਬੰਧੀ, ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਲਹਿਰ ਸੰਬੰਧੀ, ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਚਲੰਤ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਸੂਧੀ ਅਮਰਜੀਤ, ਉਜੱਲ ਦੁਸਾਂਝ, ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ, ਸਾਧੂ, ਸੁਖਵੰਤ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋੜਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੇਖਕ ਗਿਆਨੀ ਜਗ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਵੀ ਕਦੀ ਕਦੀ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਬੜੇ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਬੜੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ।

ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਸੁਖਿੰਦਰ, ਇਕਬਾਲ ਰਾਮਵਾਲੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪੰਜਲ, ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਆਦਿ ਦੇ ਲੇਖ ਛਪਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰ ਪਹਿਲੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕ ਲੇਖ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉਪਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਹਰਭਜਨ ਹਾਂਸ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਰੂਪਬੀਰ ਦੰਡ, ਅਵਤਾਰ ਸਾਦਿਕ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਛਪਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਵਿਚ ਛਪਣ ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰਚੇ ਦੇ ਫਿਲਮੀ ਪੰਨੇ ਵੀ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ-ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਭਾਰਤੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉਚਾ ਚੁਕਿਆ। ਇਹ ਇਥੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਕ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਦੋਂ 1984 ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਲਹਿਰ ਸਿੱਖ ਉਪਰ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਲੇਖ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਛਾਪਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਦੀ ਲਿਖਤ 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਬਕ' ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਸੰਬੰਧੀ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਦੀ ਲਿਖਤ 'ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ' ਨੂੰ ਵੀ ਲੜੀ ਵਾਰ ਛਾਪਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਬੜੀ ਸਰਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਮ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਬੜਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਲਮ 'ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਣ' ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬੜਾ ਮਕਬੂਲ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੀ ਏਟ : ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੜੀ ਸਾਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਾਲਸੀ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਖਲੋਣ ਲਈ ਪਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

ਬਚੁਰਗ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਅਪਣਾ ਕੇ ਪਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਏਸੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ-ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਤੂਹਮਤਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਉਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰਨ ਲਈ ਵੱਧ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖਾਂ ਹੀ ਵਧੀਆ ਅਖਬਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਚੁਰਗੀ ਕਲਾ : ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਏ ਦੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਲੋਂ ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਵਿਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਪਰਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਛਾਪੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਂਜ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਇਸ ਦੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੀ ਲਿਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਈ ਬਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਸਲਿਆਂ ਉਪਰ ਵੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਹੁਤੀ ਬਾਰ ਭਟਕੀਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਛਾਪਦਾ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਣ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ

ਹੋਵੇ। ਵੇਸੇ ਇਸ ਦੇ ਛਪਣ ਨਾਲ ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੀ ਟੋਨ ਕਾਫੀ ਬਦਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਉਪਰ ਸੱਟ ਵੀ ਵੱਜੀ ਹੈ। ਵੇਸੇ ਬਚੁਰਗੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਮਤੇਰ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜਾਂ ਕਹੋ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਰੀ ਸੰਭਿਆ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਭਜਾਉਣ ਲਈ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਾੜ ਵਿਚ ਹੋਣ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦਾਈਏ ਵਾਲਾ ਬਚੁਰਗੀ ਕਲਾ ਆਪਣੀ ਵਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਖੇਰੂ ਖੇਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ : "ਸਾਡੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਹੜੇ ਉਸਾਰੂ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਵਤੀਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ।" ਸੰਪਾਦਕ ਅਗੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਕੌਮ ਦੇ ਰਹਿਬਰ, ਮੁਖੀਆਂ, ਸਰਬਰਾਹਾਂ ਤੇ ਦਾਨਸ਼ਮੰਦਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ। ਕੌਮ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਡਫਲੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪਣ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ।"

ਬਚੁਰਗੀ ਕਲਾ ਸਾਡੇ ਬਚੁਰਗ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਿਥੇ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਗੋਂ ਉਲਟ ਫਿਰਕੂ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਵਾਹੇ ਦਾਹੀ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਣਜੀਤ : ਪੰਦਰਾ ਰੋਜ਼ਾ ਰਣਜੀਤ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਵਲੋਂ 1975 ਵਿਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਲਗਾਤਾਰ ਛਪਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜੌਹਲ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਰਣਜੀਤ ਦੀ ਨਾ ਹੀ ਨੁਹਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚਮਕ ਲਿਆ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਬਣਾ ਸਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਕਾਰਗਜ਼ ਪੱਖੀ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰ 1984 ਵਿਚ ਗੈਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸੁਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਰੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ : ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਰੋਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੋਅਰ ਨੇ 1977 ਵਿਚ ਕੱਢਣਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਪਤਾਹਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਛਪਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਇਹ ਪਰਚਾ ਕੁਝ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖ ਕੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਟ ਕੇ ਲਾਈਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਚਿਪਕਾ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਰਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਟਾਈਪ ਕੰਪੋਜ਼ਿੰਗ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨ ਲਾ ਲਈ ਤਾਂ ਇਸ ਪਰਚੇ ਦਾ ਰੂਪ ਸੁੰਦਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ 1980 ਤੱਕ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਛਪਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਛਪਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਲ ਵੇਚਣਾ ਅਰੰਭ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਖ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਪਰਚਾ ਵੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਵਿਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਚੁਰਗੀ ਕਲਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਅਤੇ ਮਾਸਕ ਫੁਲਬਾਣੀ ਹੀ ਮੁੱਲ ਵਿਕਦੇ ਹਨ।

ਪਰਚੇ ਦਾ ਰੁਖ : ਕਿਸੇ ਪਰਚੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਉਸ ਵਿਚ ਛਾਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲੇਖਾਂ, ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਢ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹਵਾ ਵਗਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਏਥੇ ਵਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੀ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਮਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜ, ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ 'ਕੌਮ ਦਾ ਅਖਬਾਰ' ਐਲਾਨ, ਆਪ ਕੌਮ ਦਾ 'ਆਪੇ ਸਜਿਆ ਸੇਵਾਦਾਰ' ਹੋਣ ਦਾ ਜੋਕਾਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਇਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਬਾਰੀ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੀਕਾ ਟਿਪਣੀ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਸਫਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਆਖ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 26 ਜੂਨ 1987 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸੁਖਿੰਦਰ ਨੇ ਟਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਖਬਰਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਨੀਤੀ ਉਪਰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿੰਤੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖ ਮਾਰੀ। ਸੁਖਿੰਦਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਸਾਰੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭੜਕਾਊ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜੇਕਰ ਐਡੀਟਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੇਰ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ?" ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਸੁਖਿੰਦਰ ਦੀ ਇੰਨੀ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਗਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀ।

ਖਬਰਾਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਜਲੰਧਰ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ 4 ਮਈ 1987 ਨੂੰ ਇਕ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ : "ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭੜਕਾਊ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤ ਭਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਟੇਬਲ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਉਛਾਲਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਥੁ ਅੱਗ ਅਤੇ ਵਿਰੁਧ ਭਰਨੀ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਸਾਡਾ)

ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਮੁਖ ਰੋਲ ਭਾਵੇਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੁਚੱਜੇ, ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਅਤੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਨੀਤਿਕਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਵਾਣਤ ਅਸੂਲ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਸਲ ਉਪਰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਹਿਰ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਹਮਦਰਦਾਨਾਂ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ, ਮੁਖ ਪੰਨੇ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਪ੍ਰੰਤੂ

ਬਾਰੀ ਹਿਸਾ ਛੱਡਣ ਤਾਂ ਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਅਗਰਤਲਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਰੀ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤੱਕ

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਹਿਸਾ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਲੰਟੀਅਰਜ਼ (ਟੀ ਐਨ ਵੀ) ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਕੰਮ ਲਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਦਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੌਤ

ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ — ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦਾਜ ਦੀ ਕਲੀ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਕ ਦਾ ਨਾਂ ਰੇਖਾ ਰਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਗੜ੍ਹ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਜੋ ਪਿੰਡ ਫਤੇਵਾਲਾ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਕੁਟ ਕੁਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਦੌਸ ਹਨ। ਰੇਖਾ ਦੇ ਤਰਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੇਖਾ ਰੇਸ਼ਮ ਲਾਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਲੋਵਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਈ ਗਈ ਤੇ ਫਿਰ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਤੇ ਮਿਹਦਾ ਟੈਸਟ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਸਰੀ ਲੜਕੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਸ਼ਹਿਰੇ ਅੰਤਮ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸੋਟ ਲਗਣ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਕੇਸ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਸੂਰਾ' ਤੇ 'ਮਹਿਰਮ' ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜ਼ਬਤ

ਭੰਗੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਮਾਸਕ ਕਲਾ ਲੇ ਸੂਰਾ ਦਾ ਜੁਲਾਈ ਅੰਕ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਮਾਸਕ ਪਰਚੇ ਮਹਿਰਮ ਦਾ ਅਗਸਤ ਇਸ਼ੂ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਮਸਾਲਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਬੰਧਤ ਪਰਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਮਿ. ਜੈਵਰਧਨੇ ਛੇਤੀ

ਰਾਜੀਵ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ

ਕੁਲੰਬੇ — ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਵਰਧਨੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਅਗੇ ਗੱਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ — ਰਾਜੀਵ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਸਮੇਂ ਗੀਗਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਰੋਕੇ। ਯੂ ਐਨ ਆਈ ਨਾਲ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕੇ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਉਹ ਉਸ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਕਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦੋਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਸ਼ੀਲੰਕਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਸ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਮਲ ਗਰੁਪ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦੋਂਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਅੱਗੇ ਗੱਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਕੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਆਸਵੰਦ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇਖੇਗੀ ਕਿ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਲਾਭ ਨਾ ਉਠਾ ਸਕਣ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖੀਰੇਬਾਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਵਰਖਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਹੋਈ ਹੈ।

ਬੰਦਰਸ਼ ਤੋਪਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁਲਾ ਸੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਕਹਿ ਚੁਕੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਫੇਅਰਫੇਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਿੰਦ ਕਵੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਕਵੀ ਤੇ ਵਿਅੰਗਕਾਰ ਦੇਵ ਰਾਜ 'ਦਿਨੇਸ਼' ਦਾ ਬੀਤੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਸ਼ਿਵਸੈਨਾ ਤੋਂ ਐਵਾਰਡ ਨਾ ਲਿਆ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਰਾੜ ਬਾਰੇ ਗੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਸ ਜੇ ਐਫ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਸ਼ਿਵਸੈਨਾ ਤੋਂ ਵੀਰ ਅਰਜਨ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿਬੜ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀਰ ਅਰਜਨ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨਾਲ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲੇ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟੈਲੀਗਰਾਫ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ 'ਮਿਨ ਆਫ ਦਾ ਯੀਅਰ' ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਉਹ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਪਰ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬੀ ਐਸ ਬਰਾੜ ਦੇ ਬਾਰੇ ਐਸ ਪੀ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ. ਬਰਾੜ ਨੇ ਅਜਿਹੇ 42 ਲੜਕੇ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਪੁਲਸ ਦੇ ਸੁਪਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਸਿੱਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਗੁਸਾ ਖਾ ਕੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਬਦਲਾ ਲਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਰਿਬੇਰੋ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਕਾਬੂ ਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਬਰਾੜ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ।

Thinking of Buying or Selling

New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

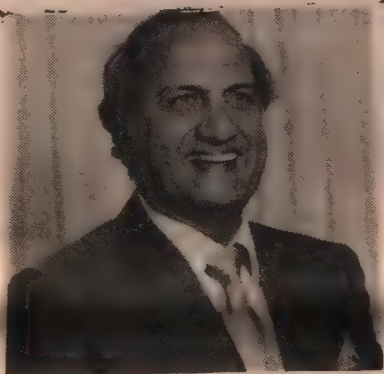
ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ
ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

Bench Mark Realty Corp.

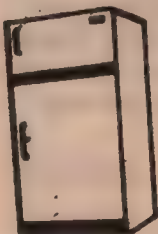
10 - 6830 King George HWY. Surrey

**BENCH
MARK**
REALTY CORPORATION

Hans Appliances

ਅਸੀਂ ਫਰਿਜ, ਸਟੋਵ, ਡਰਾਇਰ, ਵਾਸ਼ਰ, ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਐਪਲਾਈਸਜ਼ ਦੀ
ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We also buy/sell old & new appliances
Reasonable Rates

Phone 585-0782

Matrimonial

Brother invites correspondence from highly educated, professional, Jat Sikh girls from USA, Canada or U.K. for clean-shaven Jat Sikh, 34, 6 ft., M.S. Computer Science, well settled, Engineering Manager, U.S. Citizen. Reply with returnable photo:

P.O.BOX 272415

Concord, CA. 94527

U.S.A.

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਆਪਣੀ ਐਲਾਨੀ, ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਇਸ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਅਸੂਲ ਦੀ ਕੇਵਲ ਤੋਹੀਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬੜੀ ਬੇਰਹਿਮਦਿਲੀ ਨਾਲ, ਵੱਖਵਾਦੀ-ਅਤਿਵਾਦੀ ਟੋਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ, ਸੁਆਦ ਨਾਲ ਚਟਕਾਰੇ ਲੈ ਲੈ ਛਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਜ਼ਬਾ ਹੋਵਾਨੀ ਜਜ਼ਬੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਚੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਸੁਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਹਨੇਰ-ਗਲੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਇਕ ਅੱਧ ਲੇਖ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਦਸ ਪੰਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਲਸੀਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਚਲੰਤ ਮਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਈ ਬਾਰ ਤਾਂ 4x4 ਇੰਚ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਖਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਖ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ, ਫਿਲਸਤੀਨ, ਚਿੱਲੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਲਿਖਣਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮੁਨਾਫੇਖੋਰ ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇਹੋ ਹੀ ਦਸਤੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਹੀ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਲਾਭ ਹੈ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੋਅਰ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ 'ਕੌਮ ਦੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ' ਹੋਣ ਦਾ ਢੰਗ ਵੀ ਰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਲਈ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਛੇ-ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਵਾਵਰੋਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਘੁੰਮਦਾ, ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਬਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਟਕਾਉ ਸੁਰਖੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਰਹੂਮ ਲਾਲਾ ਜਗਤ ਨਾਰਾਇਣ ਦੇ ਸਿਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਹ ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਸਿਰ ਬੈਠੇਗਾ।

ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਟਕੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਭਾਵਨਾ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਜਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਕੁਝ ਕੁ ਨਮੂਨੇ ਵਜੋਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ — ਵੱਡੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਕੁਝ ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ :—

- ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨੀ ਜੱਥਾ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ! 13 ਫਰਵਰੀ 1987
- ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ! ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਉਡਾਈ, ਬਾਣੇਦਾਰ ਸੋਧਿਆ ਤੇ ਬੈਂਕ ਲੁੱਟੀ !!
- ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨਾਕਾਮ !! ਅਪ੍ਰੈਲ 6/84

ਪੰਨਾ 2

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ : ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਮਹਾਸ਼ਿਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲੇ ਭਾਪਮਾਰ ਜਥਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਅਪ੍ਰੈਲ 6/84 ਪੰਨਾ 4)

- ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ — 9 ਮਾਰਚ

ਪੰਨਾ 3

- ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਫੌਜੀ ਡਾਊਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਵੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇਜ਼ ! — ਮਾਰਚ 23/84 ਪੰਨਾ 2

- ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਗੇ ! — (ਮਾਰਚ 23/84 ਪੰਨਾ 2)

- ਕਪੂਰਥਲਾ ਦਾ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ — (ਪੰਨਾ 2 — ਅਪ੍ਰੈਲ 3/87)

- ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ! — ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਨੇ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ 'ਨਾਮ-ਨਿਹਾਦ' ਆਗੂ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੇਗਾ ਉਸਦਾ ਘਰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ — ਅਪ੍ਰੈਲ 3/87 ਪੰਨਾ 9

- ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਬੰਨੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੂੰ ਭਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤਬਾਹ ! — 27 ਮਾਰਚ 87 ਮੁਖ ਪੰਨਾ ਦੀ ਸੁਰਖੀ

- ਮੁਸਲਮ ਫਰੰਟ ਵਲੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੁਧ ਜਹਾਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ! — 27 ਮਾਰਚ/87 — ਪੰਨਾ 11

- ਸਿੱਖ ਅਵਗਾਨ ਇਤਿਹਾਦ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ — ਮੁਖ ਪੰਨਾ ਦੀ ਸੁਰਖੀ 1 ਮਈ 1987

- ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਹਿੰਦੂ ਨਿਕਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ — 8 ਮਈ/87 ਮੁਖ ਪੰਨਾ

- ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜ਼ਖਮੀ — ਬਾਣੇਦਾਰ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ ਮੁਖ ਪੰਨਾ — 27 ਫਰਵਰੀ/87

- ਜਲੰਧਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪੰਨਾ 7 — 27 ਫਰਵਰੀ/87

- ਭਾਰਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਅਯੁੱਧਿਆ ਨੂੰ ਮਾਰਚ — ਪੰਨਾ 7-23 ਜਨਵਰੀ/87

- ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਫੋਰਸ ਵਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ 6 ਮਾਰਚ, 1987 ਪੰਨਾ 2

- ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਅੱਗ ਲਾਕੇ ਰਾਖ ਕੀਤਾ — ਮੁਖ ਪੰਨਾ 30 ਜਨਵਰੀ 87

- ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜ਼ੁਲਮੇਂ ਸ਼ਿਤਮ ਜਾਰੀ
- ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ ਫਿਰਕੂ ਨਵਰਤ
- ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਕਤਲ ਕੀਤੇ
- ਖੰਨਾ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ — 10 ਮਈ/85 ਮੁਖ ਪੰਨਾ
- ਜ਼ਾਲਮ ਹੋਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮਦਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੁੰਨ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਖ ਪੰਨਾ — 22 ਨਵੰਬਰ 85

- ਕੀ ਸਿੱਖ ਵਧੀਕੀਆਂ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ — ਪੰਨਾ 2

- ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ਕਾਂ ਕੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ !!!

8 ਮਾਰਚ/85 ਮੁਖ ਪੰਨਾ

- ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭੋਲੀ ਚੁੱਕਾਂ ਤੇ ਟੋਡੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਉਹ ਮੌਕਾ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਰਸਾ ਹੋ ਸਕਣ — ਸੰਪਾਦਕੀ ਪੰਨਾ 12 — ਅਪ੍ਰੈਲ 12/85

- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੱਧੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

13 ਜੁਲਾਈ 1984 ਮੁਖ ਪੰਨਾ

- ਅਕਾਲੀ ਮੋਕ ਮਾਰ ਗਏ

- ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪੂਛ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ — 17 ਅਗਸਤ/84 ਪੰਨਾ 2।

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਰੋਧ : ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਫਿਰਕੂ-ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਅੱਧੂ ਵੀ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਵਰਤ 'ਕੌਮਨਿਸਟ', ਲਾਲ ਕੱਛੀਆਂ, ਰੂਸੀ, ਕੇ. ਜੀ. ਬੀ. ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਹੌਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਵਗਾਨ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਖਿਆਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਗਲਗੀਰ ਹੋ ਕੇ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜਗਾਵੇ। ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਇਹ ਬਚਗਾਨਾ ਖਿਆਲ ਉਸ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਹੋਛੇਪਨ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਕੈ: ਟਾਇਮਜ਼ ਅਤੇ ਲੇਖਕ : ਇੱਥੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਵਿਚ ਆਮ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਆਦਿ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਗਵਿੰਦਰ ਰਵੀ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਕਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਵੀ ਵਰ੍ਹੇ-ਛਿਮਾਹੀ ਕੁਝ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਦੋਪਾਸੀ-ਲਾਭ ਵਾਲੀ ਸੰਧੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਵੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕ: ਟਾ: ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਕ: ਟਾ: ਨੂੰ ਰਵੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲਾਲ ਕੱਛੀਆਂ ਦਾ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਅਲੰਕਾਰ ਰਵੀ ਦੇ ਹੀ ਪੀਲੇ-ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉਪਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗੋਪਰਣਾਂ ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਛਪਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੰਪਾਦਕ ਲਿਖਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨੌਟ ਲਾਕੇ, ਲੇਖਕ ਦੇ ਮੰਤਵ ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਹੀ ਘਾਣ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਪਰਚੇ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਫਿਰਕੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਹੋ ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕ: ਟਾ: ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਰਚਾ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਢੰਗ ਕਾਰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਗੁਆ ਬੈਠਾ। ਬੇਸ਼ਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਛਪਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਖਾ ਮਸਾਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਗਣ ਦਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਉਹੋ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਛਪਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨਾਲ ਆਸ਼ੇ-ਉਦੇਸ਼ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਸੰਬੰਧ ਹਨ।

ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਪਾਖੰਡ : ਇ: ਕ: ਟਾ: ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿਚ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਸੰਜੀਦਾ ਮਸਲੇ ਉਪਰ ਰਾਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਸਲੇ ਦੀ ਚੀਰਫਾੜ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਲੋਂ ਆਮ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ 'ਸਾਉਣ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਹੀ ਹਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ' ਦੇ ਸੋ ਫੀਸਦੀ ਅਰਥ ਇਸ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਉਪਰ ਢੁਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਵੱਖਵਾਦ-ਅਤਿਵਾਦ ਇਸ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ, ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਜਨੂੰਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪਰਤੱਖ - ਅਪਰਤੱਖ ਵਿਰੋਧ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਅਖੌਤੀ 'ਸੇਵਾ' ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਇੱਥੇ ਕ: ਟਾ: ਵਲੋਂ ਛਾਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮਸੱਦੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦਿਆਂ 'ਸੇਵਾ' ਆਖੀਏ ਤਾਂ 'ਸਿੱਖ ਕੌਮ' ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਿਹੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਹਰ ਹਫਤੇ 'ਰਾਸ਼ੀਵਲ' ਛਾਪ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਭਰਮਾਂ ਵਿਰੁਧ ਪਰਚਾਰੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਕਿਹੜੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਿਜੀ ਰੋਟੇ ਧੋਣਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਹਟੇ, ਤੂਹਮਤਾਂ, ਫਿਟਕਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਰਲਿਆਂ-ਮਿਨਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਲੋਲਝੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀ ਬੋਲੀ ਤਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਗੱਲ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਸਮਝਣਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਤੋਹੀਨ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਖ : ਇੱਥੇ ਕ: ਟਾ: ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਖ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧੀ ਸੋਧ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਚੰਗੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਲੇਖ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ ਫਿਰਕੂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਲੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਲਚਰ ਲਿਖਤਾਂ ਇਥੇ ਛਾਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ 'ਸਿੱਖ ਕੌਮ' ਦੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੰਪਾਦਕ ਕਿਹੜੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਿੱਖ : ਭਾਵੇਂ ਪਰਚੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਵਿਚ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਨਿਖਾਰ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕੀਤੀ' ਵਾਲੇ ਵਿਅੰਗ-ਲੇਖ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਬਹੁ ਰੰਗਾ ਫਰੰਟ ਪੰਨਾ ਕੀ ਅਰਥ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਰਚੇ ਦੇ ਵਿਚ ਖੋਹ ਉਡਾਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਚੰਗੀ ਗੈਟ-ਅਪ, ਵੇਲ-ਬੁਟਿਆਂ ਵਾਲੀ ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਸੂਮ ਦੇ ਗਲ ਉਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਵੇ।

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਕਤਲ

ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿਮੂਦ ਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲ੍ਹੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਦਰਿਆਪੁਰ ਬਸ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੇ ਗਰੁਪ ਦਾ ਲੀਡਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਡ 7 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। ਮਲ੍ਹੀ ਇਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੰਘ ਯੂਥ ਵੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹੇਂਡ ਕੁਆਰਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸਮੇਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਐਂਟੀਮੈਟਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕ ਸਮੇਂ ਮਲ੍ਹੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ

ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਿਸਥਾਨ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਵੇ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰੇ। 1987 ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਸਮੱਗਲ ਕਰਨ ਤੇ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਵਿਚ ਤਕਸੀਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੱਸਿਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਿਸਾਰ ਤੇ ਸਿਰਸਾ ਵਿਚਲੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਕਤਲਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਡਾਲਾ ਤੇ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸੇ ਦੇ ਦਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਹਿਮੂਦ ਪੁਰ ਵਿਚੋਂ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਦੇ ਭਰਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 32 ਬੋਰ ਦੇ ਪਿਸਤੌਲ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਗੁਰਨਾਮ ਬਡਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਦਰਿਆਪੁਰ ਨੇੜੇ ਕਤਲ ਦੀ ਥਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ 5 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਜੀਪ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਉਸਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦਰਿਆਪੁਰ ਨਾਗੇ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਨਵੰਤਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੈ।

ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੀ ਟੀਚਰ ਦਾ ਕਤਲ

ਜਲੰਧਰ —

ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਾਣਾ ਸਦਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਡਿਆਣਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਟੀਚਰ ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਭਗਦੜ ਮੱਚ ਗਈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਹਿਮ ਛਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਸਤੀਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸੰਪਰਦਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ।

ਹਰ ਦੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਆਤਮਘਾਤ

ਲੰਡਨ — ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਸੰਸਥਾ ਆਤਮਘਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵੱਧ ਹੋ ਆਤਮਘਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਖਦਿਆਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਦੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮਘਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਘਨੱਈਆ

ਕੁਲੰਬੇ — ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 20 ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ 20 ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮਨਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਬੋਰੋਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ਾਜੀ ਵਿਚ 3 ਬਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਵਿਨ ਚੱਢਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੀਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਬੋਰੋਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿ. ਮੋਰਬਰਗ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਫਦ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਨੇ ਬੋਰੋਰਜ਼ ਸਕੈਂਡਲ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸ: ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲਦੀ ਸੰਬੰਧਤ ਇਤਲਾਹਾਂ ਬਾਰੇ ਫੋਤੀ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰੇਗੀ। ਕੁਝ

ਸੂਚਨਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰੋਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਸੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ਾਜੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਬਦੇਸ਼ੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੋਰੋਰਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 8.4 ਬਿਲੀਅਨ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਜੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ 319 ਮਿਲੀਅਨ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਕਰੋਨਰਜ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਦਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਿ. ਵਿਨ ਚੱਢਾ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ 100000

ਕਰੋਨਰਜ਼ (ਸਵੀਡਿਸ਼ ਸਿਕਾ) ਸਲਾਨਾ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕੁਲ ਸੰਦੇਸ਼ਾਜੀ 0.25 ਫੀਸਦੀ ਵਿਨ ਚੱਢਾ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਅਗੋਂ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਦੋ ਪੰਜਾਬੀ ਵਪਾਰੀ ਬੀਮਾ ਫਰਾਡ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਨਿਊਕੈਸਲ — ਇਥੋਂ ਦੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਗਨ, ਉਮਰ 39 ਸਾਲ ਨਿਵਾਸੀ ਸੈਪਟਰ ਸਟਰੀਟ, ਐਲਸਵਿਕ ਤੇ ਬਿਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬੋਗਨ ਉਮਰ 38 ਸਾਲ ਨਿਵਾਸੀ ਸਿਲਡਨ ਰੋਡ, ਵਰਦਿੰਗ, ਸਕੋਟਸ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਗਿ੍ਰਮਾਤ 'ਚ ਹਨ। ਬਿਗਾਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਊਕੈਸਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੇ ਰਲ ਕੇ ਸਕੋਟਸ ਵਿਡੇਜ਼ ਫੰਡ ਐਂਡ ਲਾਈਫ ਐਸ਼ੋਰੇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।

Non-smokers pay less for insurance.

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

Suite 1206,
4330 Kingsway,
Burnaby, B.C.

SunLife
OF CANADA

Mohindar Singh
Gill

Get your life in shape.

BUYING & SELLING

Farms, Home, Lots and Apartments

Contact:

Dilbag Singh Johal

ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ

Ph. Off. (604)438-8161

Res. 325-0588

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਰਰਤਾ,
ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ
ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Canada Trust Realtor

The Canada Trust Company

2629 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5H4

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿਰਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਅਵਤਾਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph.: Off. (204) 269-8140 (24 Hours)

The Canada Trust Company

Res. 694-3198

1910 Pembina Highway, Winnipeg, Manitoba R3T 4S5

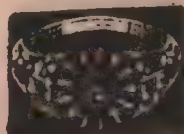
Canada Trust Realtor

Sales Representative

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਦਾਜ਼-ਵਰੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਣਵਾਓ
ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ
ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ
ਵੰਨ ਸਵੰਨੇ ਸੂਟ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਜ-ਵਰੀ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ, ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਰਤਾਓ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Kohinoor Jewellers & Fabric Centre

953 Notre Dame Ave. WINNIPEG, MAN. R3E 0M8

Res. 633-6567

Ph. Bus. 772-3937

ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਦੇਣ : ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਇਥੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਕਈ ਸਹਿਮਤ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਪਾਸੜ ਹੈ। ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਪਾਸੜ ਹੈ।

ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼ ਵਿਚ ਆਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਂ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਖਬਾਰ ਆਦਮਥੋਂ—ਆਦਮਥੋਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਟੀਕੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਰੁਧ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਵਾਣਾ ਤੱਕ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਥਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਣਗਿਣਤ ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਭਿਆਨਕ ਮੂੰਹ ਟੱਕੀ ਖਲੋਤੇ ਦੌਤ ਵਾਂਗ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਲੋਕ ਪੱਖੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸੁਝ ਬੁਝ ਅਤੇ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਰੋਲ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ, ਸਿੱਖਾਂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜਨ ਦਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜਾਰਜ ਬੀ ਜੀ ਵਿਚ ਜੁਲਾਈ 1987 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤਰ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਣ ਲਿਖਿਆ ਮਤਾ ਹੈ :

“ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਪੰਥ ਦਾ ਇਕੱਠ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਭ ਨੇਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ 32 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਅਜ ਇਹ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਇਛੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਇਮਜ਼’ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕਾਜ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਉਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਪੰਥ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਲੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜ ਕੇ ਗੱਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਡੀਆ ਗੌਰਮਿਟ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇਡੀਆ ਗੌਰਮਿਟ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਤਾ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ 32 ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।” (ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ, 17 ਜੁਲਾਈ 1987 ; ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ 17 ਜੁਲਾਈ 1987)

ਸਦੀ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਡਪਦੇ ‘ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ’ ਅਤੇ ‘ਸੰਸਾਰ’ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਅਸੂਲਾਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੁਝ ਬੁਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਏਕਤਾ ਉਸਾਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਛੋ ਕ. ਟਾ. ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਉਪਰ ਇੰ. ਕ. ਟਾ. ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਰਾਂ ਵਿਚ, ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਉਪਰ, ਸਾਮਰਾਜੀ ਪੱਖੀ, ਵਖਵਾਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਖੋਰੂ ਖੋਰੂ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਇਕ ਪਾਸੜ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਹ ਦੇ ਡੱਡੂ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਇਕ ਬੜੇ ਤੰਗ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਂ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਹੁਣ ਜਿਸ ਪੜਾ ਉਪਰ ਪੁੱਜੀ ਹੈ, ਇਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ, ਇਥੋਂ ਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ-ਭਾਈਚਾਰਾ, ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਹੈ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਓਪਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਬੜੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਏਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ :

● ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਆਰਥਕ ਪੱਖ : ਲੱਗਪਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਖਬਾਰ (ਕੁਝ ਰਸਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਇਸ ਦੇ ਚਾਲਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਕੁ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਇਸ ਉਪਰ ਲਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਲਾਗਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਭਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਡਪ ਰਹੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕੁ ਛੱਡ ਕੇ, ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੇਰੇ ਲਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਦੇਣ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਮੁਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਰਥਕ-ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਪਣਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਇਸ ਪਾਸੇ ਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਅਖਬਾਰ-ਰਸਾਲੇ ਅੱਜ ਵਧੀਆ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ (ਕਈ ਘਾਟਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਉਹ ਬੜੀ ਸੁਸਤ ਰਵਤਾਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਆਏ ਹਨ।

● ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਵੰਡ : ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਖਬਾਰ

ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਟੋਰਾਂ ਉਪਰੋਂ ਮੁਢਲੀ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਵੀ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਮਝਣ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਗਿਣਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ।

● ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਸਾਧਨ : ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਕੋਲ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਐਸਸੀਏਟਿਡ ਪ੍ਰੈਸ, ਰੀਊਟਰ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਟੈਲੀਕਸ ਮਸ਼ੀਨਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਆਰਥਕ ਪੱਖੋਂ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਦੋ ਅਖਬਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਇਕ ਸੀਮਤ ਵਲਗਣ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਖਬਰ-ਏਜੰਸੀਆਂ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਪੱਧਰ ਉਚਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਲਈ ਅਪਹੁੰਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਅਖਬਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਵਿਚ ਅੜਿਕਾ ਬਣ ਨਿਬੜਦਾ ਹੈ।

● ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਅਮਲੇ : ਇਸ ਪੱਖ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਆਰਥਕ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਟਾਈਪ ਸੈਟਿੰਗ ਲਈ ਕੰਪੀਊਟਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਟਾਈਪਸਟ, ਇਕ ਕੈਂਚੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿੰਦ ਉਪਰੇਟਰ, ਕਈ ਬਾਰ ਇਕ ਖਬਰਾਂ ਛਾਂਟਣ ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਅਖਬਾਰ ਤਾਂ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉਪਰ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਲਈ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਆਰਟੀਕਲ ਲਿਖਣੇ। ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਘਟ ਅਮਲੇ ਦਾ ਭਾਵ ਨੀਵੀਂ ਪੱਧਰ, ਵੱਧ ਅਮਲੇ ਦਾ ਭਾਵ ਉਚੀ ਪੱਧਰ ਹੈ। (ਪਰ ਜੇ ਕਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਹੋਵੇ) ਜੇਕਰ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਫਿਰਕੂ ਹੋਵੇ, ਅਮਲ ਵਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲੇਗੀ।

● ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ : ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੁੰ-ਮਾਸ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੁੰ ਅਤੇ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਚੰਗੇ ਅਖਬਾਰ, ਜੋ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਚੰਗੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੇ ਪਾਠਕ ਅਗੋਂ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਪੱਧਰ ਉਚੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਚੰਗੇ ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਚੰਦਾ ਭੇਜੇਗਾ। ਚੰਦਾ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੰਦਾ ਅਗੋਂ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾ ਕੇ ਚੰਦਾ ਲੈ ਆਉ। ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੈ ਆਉ। ਅਖਬਾਰ ਭਾਵੇਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਭਾਵੇਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰਿਆਂ ਪਾਠਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।

● ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ : ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੁਖ ਸੀਮਾ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖਬਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜਾਂ ਏਥੇ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਨਸਲਵਾਦ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭਖਦੇ ਮਸਲੇ ਏਥੋਂ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਲੈ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਮਸਲੇ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਅਖਬਾਰ ਸਗੋਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹੋ ਹੀ ਹੀ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਬੰਨ੍ਹ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ, ਸਗੋਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਮੁਖ ਤੌਰ ਉਪਰ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਰਵਾਹ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਰਝਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮੁਰਝਾ ਕੇ ਮਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮਬੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਏਥੇ ਜੇ ਸਕੂਲ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਹਨ, ਉਹ ਇੰਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ, ਜਿੰਨੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਧਾਰਮਿਕ-ਪ੍ਰੀਤੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ। ਖਾਸ

ਅਨੋਖੀਆਂ ਪਰ ਸੱਚੀਆਂ

ਦੋ ਮੂੰਹਾਂ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ

ਤੁਸੀਂ ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਕੋਲੋਰੈਡੋਨੀਆਂ ਮੋਰਨ-ਲੈਂਡ ਵਿਚ ਇਕ ਐਸੀ ਅਜੀਬ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੱਛੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋ ਮੂੰਹ ਹਨ। ਇਸ ਮੱਛੀ ਦਾ ਨਾਮ ਮੱਲੀ ਹੈ।

ਇਕ ਕੈਦੀ

ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਇਕ ਐਸੀ ਜੇਲ੍ਹ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਹੀ ਕੈਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਰਲਨ ਵਿਚ ਸਪੈਨਡੂ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਇਕ ਕੈਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰੂਡੋਲਫ ਰੈਸ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਦਾਦੀ ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਜੈਨੇ ਏਚਸਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਰਾਇਨ ਬੁਕਸ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੇ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਪਾਰਿਟੇਜ ਟੇਲ ਛਾਪੀ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਤੇ ਛਪਣ ਸਮੇਂ ਉਹ ਛੇ ਸਾਲ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਪੁਰਾਣੀ ਕਿਤਾਬ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਿਤਾਬ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਇਕ ਕਿਤਾਬ (ਸੂਤਰ) ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੱਕੜ ਦੇ ਠਪਿਆਂ ਨਾਲ ਛਾਪੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਛਾਪਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ 704-705 ਈ ਡੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ 14 ਅਕਤੂਬਰ 1966 ਨੂੰ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਪੋਗੋਡਾ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਪਟੀਦਿਆਂ ਲੱਭੀ ਸੀ।

ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਤਾਬ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਤਾਬ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ 200 ਜਿਲਦਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰਖਿਆ ਪੁਸਤਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੈਪਰਜ਼ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (1800-1900) ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਵਜਨ ਕੋਈ 3.64 ਟਨ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਜੇ ਦਸ ਘੰਟੇ ਰੋਜ਼ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਛੇ ਸਾਲ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣਗੇ।

ਯੋਰਪ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਗੰਦੀ ਕੌਮ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਕ ਸਰਵੇ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਗੰਦੀ ਕੌਮ ਫਰਾਂਸ ਹੈ ਜਿਥੇ ਔਸਤਨ 4 ਸਾਬਣ ਦੀਆਂ ਟਿਕੀਆਂ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਵਰਤੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚ ਔਸਤਨ 8 ਸਾਬਣ ਦੀਆਂ ਟਿਕੀਆਂ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਲਾਨਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।

ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਪਾਦਰੀ

ਤੁਸੀਂ ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ ਮਗਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਨੇ ਇਕ ਰੋਵਟ ਨਾਮ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪਾਦਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਦਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਮਸ਼ੀਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ ਪਾਉਣ ਨਾਲ 'ਵਨ ਪਲਸ ਵਨ ਇਜ਼ ਟੂ' ਲਾਉਂਡ ਸਪੀਕਰ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋ ਗਈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਸੈਂਡਵਿਚ

ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਸੈਂਡਵਿਚ ਇਟਲੀ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਜਿਹੜਾ 1325 ਫੁਟ ਲੰਬਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਂਡਵਿਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 100 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ 24 ਘੰਟੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ 500 ਬਰੈਡਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ, 1323 ਪੌਂਡ ਐਮ ਲਗਾਇਆ। ਇਹ ਸੈਂਡਵਿਚ ਆਏ ਗਏ ਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਪਣ

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਦਰਪਣ

Dino's at the New Location

ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ ● ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ ● ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ● ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ ● ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ● ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ● ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੋ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ "ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ"

GIL'S NEW & USED

Furniture & Appliances Warehouse

All kinds of New and Used Furniture — Color TV — Stereos — Major Appliances — Refrigerators —
—Air Conditioners

WE BUY SELL TRADE

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

582-8726

121 SALTER STREET WINNIPEG, MAN.

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਉਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

Locations Realty Inc.

36, Roslyn Road, WINNIPEG, MAN. R3L 0G6

ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਰਾਇ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

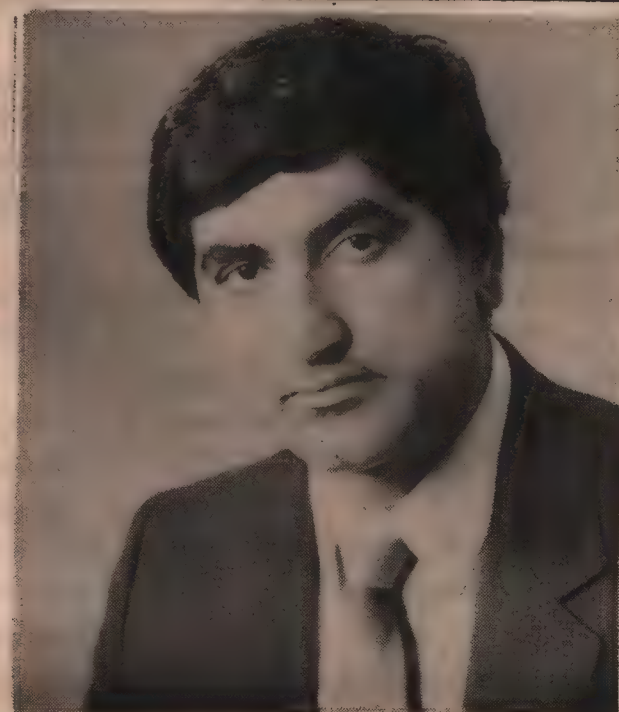
ਪਾਲ ਬਾਗੀਆ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(204) 477-4600 (24 hrs.)

Res. 694-3550

LOCATIONS
REALTY INC.

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ

—ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ—

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਫੇ-ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਹੁਣ ਖਤਰੇ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਲਮ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਤੀਤ ਇੰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਹੋ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਹੱਲ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸੁਲਝਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਕੋਈ ਲੇਖਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਸੁਲਝਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਲੱਭ ਸਕੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਨਵੇਂ ਨਤੀਜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਤੀ ਅਣ-ਕਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੱਢਲੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਮੂੰਹ

ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਬੁੱਢੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਮੁੜ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਮਹਾ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਠਾਠਾਂ ਦਾ ਝੂਟਾ ਮਾਣਦੀ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਇਕ ਜਾਤੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਹਾ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਾਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਬੁੱਢੇ ਮਹਾ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਸੀ ਧਰਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹਾਂਵੇਗ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਕ ਭੁਲਾਈ ਹੋਈ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣ ਕੇ ਸੁੱਕੀ ਸੜੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਭਾਵੇਂ ਰਹੇ, ਪਰ ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੇਗ ਵਿਚ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਮੂੰਹ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੁਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜਾ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਜਿਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਵਾਸਤੇ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਸਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਫੁਟਕਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਜਬਰ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਦੇ ਸਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਹਾਦ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਨ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਾਜ ਕੇ ਇਕ ਲੜਨ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਾਇੰਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ ਬਲਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਨ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੜ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੋਲਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਯੂਰਪ ਨੇ ਈਸਾਈ ਮਤ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜੁਲਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਰਾਹ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਾਰਟਨ ਲੂਥਰ ਨੇ ਪੇਪ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾੜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਰਾਹ ਮੋਕਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਮੱਤ ਮੁੱਲਾਂ — ਮੋਲਵੀਆਂ ਦੀ ਜਕੜ-ਬੰਦ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਦ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਪਹਿਚਾਣ ਕੇ ਗੁਰੂ

ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਨਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪੁਜਾਰੀ ਜਮਾਤ ਮਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਸਿੱਧ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਵਾਸਤੇ ਅਪਣਾਈ ਸੀ। ਪਰ ਮਸੰਦ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਕਦਰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ ਸਨ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਿਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਈ ਉਗਰਾਹੀ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਭਰਦੇ। ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਸਾਜੇ ਖਾਲਸੇ ਵਾਸਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੜਨ ਮਰਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਹੀ ਬਣੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦਾਰੇ ਵਿਚ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਰ ਨਵੇਂ ਸਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਬਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਮਹੂਰੀ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬੰਦਖਲਾਸੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਥਿਆਰਬੰਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੀ ਉਤਨੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਕੱਲਾ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖਾਲਸਈ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੰਗਾਣੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਸੰਨ 1688 ਵਿਚ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਸਲ ਸਮੇਤ ਗਿਆਰਾਂ ਮਿਸਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਹਰ ਮਿਸਲ ਦਾ ਆਪਣਾ ਚੁਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਜਥੇਦਾਰ। ਮਿਸਲ ਵਿਚ ਹਰ ਜੋਧੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹਸਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ।

ਇਸੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਮਈ 1710 ਵਾਲੀ ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਗਿਆਰਾਂ ਮਿਸਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਹਰ ਮਿਸਲ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਚੋਟੀ ਦਾ ਸਿੰਘ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਆਲ-ਔਲਾਦ ਸੀ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਹੱਥੋਂ ਵਰੋਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭੰਗਾਣੀ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਗਦਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਨ; ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸਨ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸੀਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉਪਰ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਥੇਦਾਰ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਗਿਆਰਾਂ ਮਿਸਲਾਂ ਸੰਨ 1748 ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ। ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤਾ ਲੀਡਰ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਖਾਲਸਾ ਉਪਰ ਜਬਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਕੜਬੰਦ

ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਵਾਈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਰਾਜ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੀ ਜਕੜਬੰਦ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧੋਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹੇ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਦੀ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਫੌਰ ਨੇ ਲੋਧੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਵੱਜ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਝੁਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯੂਰਪ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਜਕੜਬੰਦ ਈਸਾਈ ਮੱਤ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਸਿੱਖ

ਸਿਰ ਉਚਾ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜੋਗੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਮਸੰਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹਸਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸੁਤੰਤਰ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕਮਾਨ ਅਧੀਨ ਲੜਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਇਤਨੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਮੁਸਲਮਾਨੀ — ਈਸਾਈ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਕੇ ਪਤਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਰਹੇ ਹਾਂ?

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲ ਪੱਤਰ ਆਦਰ ਨਾਲ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਜਬਾਨ ਹਾਕਮਾਨਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਦਰਬਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਝੂਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਜੀ ਸਾਧਾਰਨ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਹੋਇਆ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਬੰਦ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਮਤੇ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰਮਤੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਹਰ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਸਮੇਂ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਥੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਜਾਂ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮਸਲਿਆਂ ਉਪਰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਖੁਲ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਥ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਵਿਚਾਰ ਉਪਰੰਤ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਮਜ਼ਮੂਦੀ ਨਚੌੜ ਗੁਰਮਤੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਜਲਸੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਰਾਏ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗੁਰਮਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਈ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਗੁਰਮਤਿਆਂ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਨ 1809 ਦੀ ਸੰਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਤਲੁਜ ਅਤੇ ਜਮਨਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਸਦੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਕੇਵਲ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਉਪਰ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਸੰਨ 1748 ਵਿਚ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿਛੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਫੂਲਕੀਆਂ ਦੀ ਬਾਰਵੀਂ ਮਿਸਲ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਆਸਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਲਾਲ ਕਿਲਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਿਆਸਤਾਂ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੀਆਂ ਸਨ। ਦੋ ਵਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਘਰਾਣਾ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਆਲ੍ਹਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਬੇਟੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਏ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਅੱਖੇ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਦਲੇ, ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਵਾਂਗ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ। ਦੂਸਰੀ ਵੱਡੀ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਕ ਜਥਾ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਸਰੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਗੱਲ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਜਥਾ, ਛੋਟਾ ਵੱਡਾ, ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਰਖਦਾ ਸੀ। ਭੰਗਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਿਸਲ, ਸਰਹੰਦ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਮਿਸਲ ਅਤੇ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਵਿਚ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿੰਘਪੁਰੀਆ (ਫੈਜ਼ਲਾਪੁਰੀਆ) ਮਿਸਲ ਹੋਰ ਮਿਸਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਰਖਦੀਆਂ ਸੀ। ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਮਾਨ ਗੁਰਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੂਸਰੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ (ਸੰਨ 1762) ਵਿਚ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਾਬਾ) ਕਮਾਨ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਦਾਰ ਸੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵ

ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਜਮਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨੀ ਗਈ। ਮਸੰਦ ਖਤਮ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਰਹਿਤਨਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 25 'ਤੇ

ਪੰਨਾ 21 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਸਭ ਕੰਮ ਕਾਰ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਇਲਾਜ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਮਲਟੀਕਲਚਰਿਜ਼ਮ ਦਾ ਮਹਿਕਮਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮਹਿਕਮਾ ਆਪਸੀ ਤਾਲ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ, ਆਮ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਦਸ ਜਾਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੀਨੀ, ਇਟਾਲੀਅਨ, ਪੁਰਤਗੇਜ਼ੀ ਆਦਿ ਬੋਲੀਆਂ ਉਪਰ ਵੀ ਇਹੋ ਲੋੜ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਸਿੱਖ-ਸਟੱਡੀ ਦੀ ਜੋ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਤਦ ਹੀ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਨਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਉਨਤੀ ਨੂੰ ਮੱਤਵ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਲੂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਮੁਖ ਸ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰੂਪਾਂ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਦਾ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

● ਇਕ ਸਾਧੂ ਸੁਭਾ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਕੇਵਲ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਰੋਲੇ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਾਰੀ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਹ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਭਟਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਚਪੜਾਸੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤੁਸੀਂ ਐਵੇਂ ਕਿਉਂ ਪਏ ਫਿਰਦੇ ਹੋ?

ਭਗਤ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜੋੜਾ ਕਿਥੇ ਲਾਹਵਾ?'

● ਬੰਬਈ ਬਸ ਦੀ ਬੜੀ ਲੰਮੀ ਲਾਈਨ ਸੀ। ਖਾਲਸਾ ਬਸ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਹੋਵੇ ਤੇ ਲੋਕ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣ 'ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਪੀਛੇ ਸੇ ਆਓ।' ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ "ਜਬ ਲੜਾਈ ਚੀਨ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੇ ਲਗਤੀ ਹੈ ਤੋਂ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਖਾਲਸਾ ਸੀ ਆਪ ਬੜੇ ਬਹਾਦਰ ਹੋ ਆਗੇ ਆਓ, ਅਬ ਬਸ ਪੈ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਤੋਂ ਬੋਰ ਮਚਾਤੇ ਹੋ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਪੀਛੇ ਜਾਓ।"

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

(ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ)

ਸਟੇਨਲੈਸ ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ ਖ਼ੀਦੋ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

V.I.P. SUPERMARKET
739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

AMAN REALTY

1223 MARICHAM ROAD, WINNIPEG, MAN. R3T 4B1

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਵੇਂ: ਮਕਾਨ, ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਲਾਕ, ਕੋਈ ਭੀ ਬਿਜਨਿਸ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਹੋਟਲ ਜਾਂ ਮੋਟਲ

- ਖ਼ੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇ
 - ਮਾਰਗੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ
 - ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ
- ਤਾਂ ਸਾਡੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵੇਚਣ ਵੇਲੇ 7% ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

CALL : Bus. 269-4411, Res. 261-7598, Pager
942-0141 Code 5697

Member : WPG Real Estate Board, Manitoba Real Estate Assoc. Canadian Real Estate Association

BALDEV S. BEDI M.A. B.A. (Hons.)
BROKER AND COMMISSIONER
FOR OATHS
in and for the Province of Manitoba

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon
Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਜਾਂ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਨੂੰ ਮਿਲੋ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
 - ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
 - ਮਾਰਗੇਜ਼ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
 - ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
- Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager
Res. 694-0731
Commissioner for oaths

ਦੋ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ

ਐਮ. ਸੀ. ਭਾਰਦਵਾਜ

ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸੀ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਰੂਸੀਆਂ ਦੀ ਸੀ। ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ 'ਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ	2 ਕਰੋੜ
ਪੋਲੈਂਡ ਵਾਸੀ	60 ਲੱਖ
ਚੀਨੀ ਲੋਕ	50 ਲੱਖ
ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਅਨ	20 ਲੱਖ
ਫਿਲਪੀਨੀ	10 ਲੱਖ
ਯੋਗੋਸਲਾਵੀਅਨ	17 ਲੱਖ
ਫਰਾਂਸੀਸੀ	6 ਲੱਖ
ਅੰਗਰੇਜ਼	4 ਲੱਖ
ਅਮਰੀਕਨ	3 ਲੱਖ
ਜਾਪਾਨੀ	25 ਲੱਖ
ਜਰਮਨ	1.5 ਕਰੋੜ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਵੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਸੱਠ ਲੱਖ ਯਹੂਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੂਜੀ ਜੰਗ 'ਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਹੋਈ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ-ਫਰੋਖਤ ਉਪਰ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬ ਰੁਪਏ ਰੋੜ੍ਹੀ ਤੁਰੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ ਮਨੁੱਖਤਾ ਮਾਰੂ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਕਰਕੇ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੂਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣਾ ਇਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਗੱਲ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਹਥਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਦੋ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੱਗੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰ ਦਾ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੰਤ 'ਚ ਦੋਹਾਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੋਹਾਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਕਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਥੋਂ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਕੱਠਾ ਅਮਰੀਕਾ ਹੀ ਲਗਪਗ ਇਕ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਭਾਵ ਤਕਰੀਬਨ ਤੇਰਾਂ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਜਟ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਮਦਰਾਸ ਤੀਕ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਭਾਖੜਾ ਨਹਿਰ ਜਿੱਡੀ ਡੂੰਘੀ ਨਹਿਰ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਨੀ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਜਿੰਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਚੌਵੀਆਂ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ ਰੂਸ ਵੀ ਬੇਇਤਾਹ ਖਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਮਸਾਂ ਵੀਹ ਵੀ

ਸਦੀ ਹੀ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅੰਦਰ ਹਥਿਆਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਸ-ਬਾਰਾਂ ਵੱਡੇ ਅਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਪਾਸ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਚੋਗੁਣੇ ਮਹਿੰਗੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜਾਰੇਦਾਰ ਘਰਾਣੇ ਜਿਵੇਂ ਬਿਰਲਾ ਜਾਂ ਟਾਟਾ, ਬਾਪਰ ਜਾਂ ਸੇਈ, ਸਿੰਘਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਲਮੀਆਂ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਾਸਕੂ ਸਮਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ। ਕੇਵਲ ਸੰਨ 1984 ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (ਪੈਂਟਾਗੋਨ) ਵਲੋਂ ਮੈਕਡੋਨਲ ਡਗਲਜ਼, ਰੋਕਵੈਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਲਾਕਹੀਡ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਡਾਇਨਾਮਿਕਸ ਨਾਮੀ ਚਾਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ 20 ਅਰਬ ਡਾਲਰਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਡੈਮ (ਭਾਖੜਾ ਜਿੱਡਾ ਡੈਮ) ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਅਰਬ ਡਾਲਰਾਂ 'ਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਲ ਭੁਗਤਾਉਣ ਖਾਤਰ ਅਗਾਂਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਰੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਛੋਟੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ 'ਚ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਹੀ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਖਤਰਨਾਕ ਸ਼ਬਦ

ਐਫ-16 ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਬਾਬਤ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੰਜਾਹ ਜਹਾਜ਼ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਉਧਾਰ 'ਚ ਖਰੀਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹੋਰ ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਸੱਠ ਮਿਰਾਜ-2000 ਨਾਉਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਐਫ-16 ਜਾਂ ਮਿਰਾਜ-2000 ਨਾਮੀ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਹੀ ਬੜੀ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸੰਨ 1986 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਲਿਬੀਆ ਉੱਤੇ ਚਾਣਚੱਕ ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ 'ਚ ਐਫ-16 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਿਬੀਆ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ, ਗੰਗਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਲਕਾਂ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅੰਦਰ ਉਸਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਐਫ-16 ਰਾਹੀਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਲਿਬੀਆ ਦੇਸ਼ 4000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਅੱਖ ਦੇ ਫੋਰ 'ਚ ਹੀ ਲਿਬੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਮੁੜ ਲੰਡਨ ਪੁੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਐਫ-16 ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਮਿਰਾਜ ਜਹਾਜ਼ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਐਟਮ ਬੰਬ ਲੈ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਐਫ-16 ਜਾਂ ਫਾਲਕਨ-16 (ਫਾਲਕਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਬਾਜ ਵਾਂਗੂੰ ਝਪਟਣ ਵਾਲਾ) ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਇਕ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ 67 ਕੁਇੰਟਲ ਬਾਰੂਦੀ ਗੋਲੇ ਲੈ ਕੇ ਉਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਮਿਰਾਜ ਜਹਾਜ਼ ਖਰੀਦਣ ਬਦਲੇ 22 ਕੁਇੰਟਲ ਸੋਨਾ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਮਸਾਂ 18 ਕੁਇੰਟਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਨ 1986 ਦੌਰਾਨ 'ਚੈਲੰਜਰ' ਨਾਮੀ ਪੁਲਾੜੀ ਸ਼ਟਲ ਤਾਂ ਉਡਣ ਸਮੇਂ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪਈ ਸੀ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਜਿਹੀ ਉਡਣ ਤਸ਼ਤੀਰੀਆਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਸ਼ਟਲ ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਲਾੜੀ ਸ਼ਬਤਰ ਆਸਮਾਨ ਵਿਚ 600 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਤੈਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਰ ਅੰਥਾਲੇ ਤੋਂ ਨਾਭੇ ਤੀਕ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਸਾਫਰ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਵੀ ਦੁੱਗਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਟਲ ਤੋਂ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪੁਲਾੜੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਉਡਣੇ ਪਲੇਟ-ਫਾਰਮ ਜਿਹੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਸਕਿੰਟ ਅੰਦਰ ਵੀਹ ਡਰੇਮ ਤੇਲ ਬਾਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੰਗਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਉੱਪਰ 40,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚਦੇ ਪਏ ਹਨ।

ਐਸ. ਐਸ. ਬੀ. ਐਨ. ਨਾਮੀ ਐਟਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਪਣਫੁੱਥੀ 170 ਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਲਣ ਸਮੇਂ ਵੱਡੇ ਸਰੋਵਰ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਇਕ ਹੁਲਾਰੇ 'ਚ ਪਰ੍ਹੇ ਧੱਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਉਨੀ ਹਜ਼ਾਰ ਟਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ 'ਟਰਾਂਡੇਂਟ' ਨਾਮ ਦੀਆਂ ਪੰਝੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਟਰਾਂਡੇਂਟ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਗਿਆਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੀਕ ਮਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਮਸਾਂ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ ਪੰਜ ਏ ਗਲੈਕਸੀ ਜਹਾਜ਼

ਜੇ ਕਿਤੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਯਕਦਮ ਅਸਲਾ ਪੁਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਭਰੇ ਭਰਾਏ ਪੰਜਾਂ ਡੱਬਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਸਾਮਾਨ (ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ) ਇਹ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਲੈ ਕੇ ਉਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਟਰੋਲ ਭਰੇ ਇਹ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੀਕ ਉਡਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਇੰਟਲ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਉਠਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜਣ ਤੀਕ ਰਸਤੇ 'ਚ ਇਕ ਵੇਰਾਂ ਵੀ ਦਮ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ

ਪਵੇਗੀ।

ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਚੈਕੋਸਲਵਾਕੀਆ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਭੁੱਲੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਚਾਰ ਗੁਆਂਢੀ 'ਮਿੱਤਰ' ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਛੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਫੌਜੀ ਅੱਡੇ ਹਨ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੱਠ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਅੱਡੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੈਲਜੀਅਮ, ਇਗਲੈਂਡ, ਇਟਲੀ, ਸਪੇਨ, ਯੂਨਾਨ, ਹਾਲੈਂਡ, ਪੁਰਤਗਾਲ, ਤੁਰਕੀ, ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਹੀ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜੰਗੀ ਅੱਡੇ ਹਨ। ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਪਾਨ, ਫਿਲਪਾਈਨ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਅੰਦਰ ਵੀ 300 ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡੇ ਕਾਇਮ ਹਨ। ਕਈ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡੇ ਕਾਇਮ ਹਨ। ਕਈ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ 'ਚ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਅੱਡੇ ਹਨ। ਹਿੰਦ-ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਅੰਦਰ ਡੀਗੋ-ਗਾਰਸ਼ੀਆ ਟਾਪੂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਕ ਵੱਡਾ ਅਮਰੀਕੀ ਅੱਡਾ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਸਿਮਰ, ਬਹਿਰੀਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਕੀਨੀਆ, ਮਰਾਕੋ, ਓਮਾਨ ਤੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ 'ਚ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਈ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਅੱਡੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਡੀਗੋ ਗਾਰਸ਼ੀਆ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੱਡੇ ਤੋਂ 90 ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ 40 ਅਜਿਹੇ ਜਹਾਜ਼ ਵੀ ਖੜੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਐਟਮ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

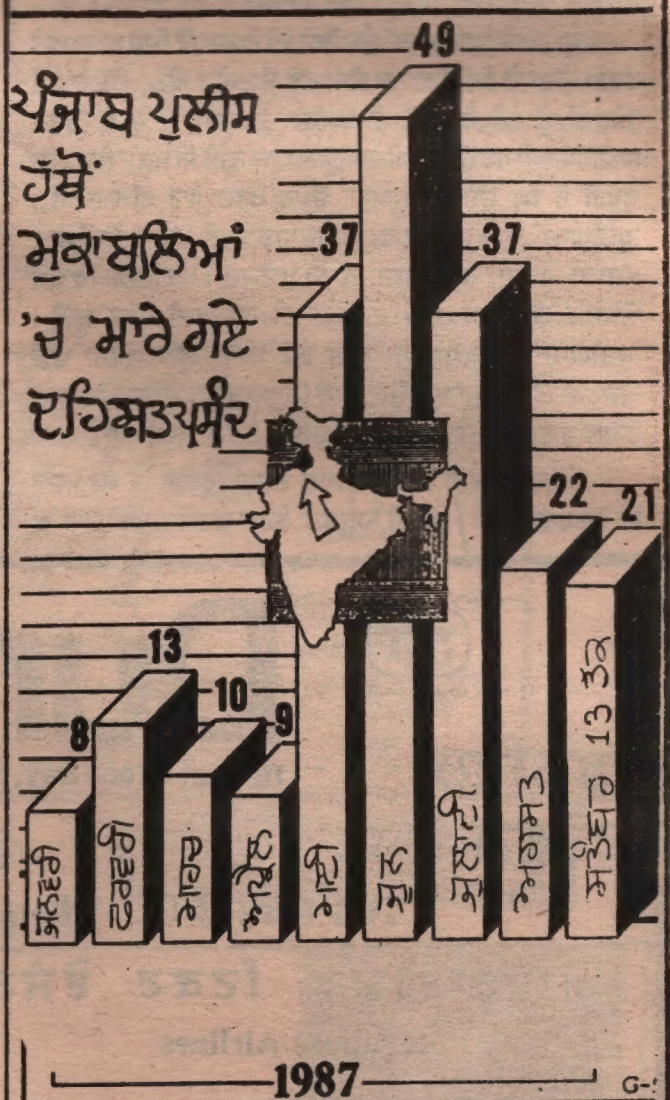
ਅੱਜ ਜਦ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਆਈਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ, ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਬੇੜਾ ਸ਼ੀਲੰਕਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਉੱਤੇ ਡੀਗੋ ਗਾਰਸ਼ੀਆ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਪੈਰ ਜਮਾਈ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਸਾਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇਡ 'ਚ ਫਸੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਮਾੜੀ ਜਿਹੀ ਝੜਪ ਵੀ, ਦੋਹਾਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ 'ਚ ਐਟਮੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਇਲਾਕੇ ਬਚਣ ਨਾ ਬਚਣ ਪਰ ਪੰਜ-ਆਬਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਇਸ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕੇਗੀ। ਸੋ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਇਹੋ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਪਸ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਧੀ ਤੁਰੰਤ ਕਰ ਲੈਣ।

ਪੰਨਾ 23 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਦੀ ਜੋ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਚੇਚਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਸੇਵਾ-ਫਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਗਦਾ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਾਸਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਖਦਾ; ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਆਪ ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਬੇੜਦੇ ਸਨ।

ਕੋਈ ਗੁਰਸਿੱਖ ਜਾਂ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਬੀਸ ਵਿਸਵੇਂ ਹੀ ਤੇ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਇਕੀਸ ਵਿਸਵੇਂ; ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਸਵਾ ਵੱਧ। ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੀਸ ਵਿਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ਼ਾਂਮਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਸੰਗਤ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਇਕ ਵਿਸਵਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤੇ ਇਸੇ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਜਮੂਈ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਾਨਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵੀ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਉਪਰ, ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਜਮੂਈ ਹਸਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ; ਨਵਾਂ ਸਾਜਿਆ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਭਾਵੇਂ ਕਰੇ, ਸਿੰਘ ਉਹ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਚੁਣਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਨਿਬੇੜ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮਜਮੂਈ ਹਸਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮੁਤਫਿਕਾ ਰਾਏ ਵੀ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ; ਫਿਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

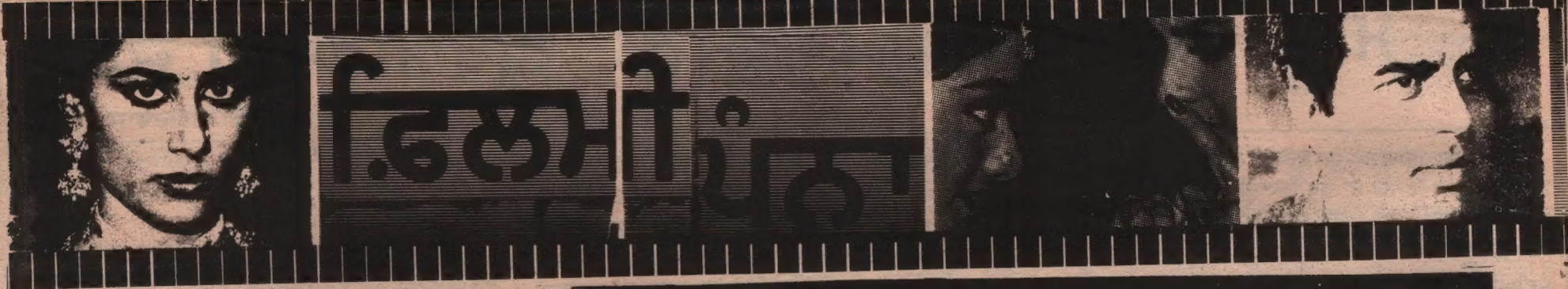

1987

G-

● ਇਕ ਸ਼ਰਾਬੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਇਕ ਦੋ ਪੈਗ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਨਸ਼ਾ ਤਾਂ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ।

ਉਸ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਨਸ਼ਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕੱਢਾਂਗਾ ਜਦੋਂ ਚੌਂਕ 'ਚ ਖੜੇ ਕੇ ਹਰ ਲੰਘਦੇ ਨੂੰ ਗਾਹਲਾਂ ਕੱਢਾਂਗਾ।

‘ਪ੍ਰਤੀਘਾਤ’ ਵਧੀਆ ਫਿਲਮ ਰਹੀ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਹੀਨੇ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਹੁਤੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਬਾਅਦ ਲੁੜਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਪੇਟਿਆਂ 'ਤੇ ਗਿਣਨ ਜੋਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਚਲ ਸਕੀਆਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਫੇਲ ਹੋਣ ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਿਚ ਇਕ ਬੜਾ ਹੋਰਾਨੀਜਨਕ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਉਹ ਹੈ 'ਡਕੈਟ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਫੇਲ ਹੋਣਾ ਤੇ 'ਪ੍ਰਤੀਘਾਤ' ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਸਫਲ ਹੋਣਾ। ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ 'ਡਕੈਟ' ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਹੁਲ ਰਵੇਲ ਨੇ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਿਆ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਤੌਰ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਸਨ ਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਾਖੀ, ਰਜਾ ਮੁਰਾਦ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ ਰਾਵਲ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਸਾਰੇ ਕਾਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫਿਲਮ ਚਲ ਨਾ ਸਕੀ। ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ 'ਡਕੈਟ' ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜਦ 'ਡਕੈਟ' ਦੀ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ, ਸਤਿਆਜੀਤ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕੂਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਝੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਤੇ ਸਾਰੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਸੰਨੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਐਵੇਂ ਜੁਆਕੜੇ ਜਿਹੇ ਲਗਦੇ ਰਹੇ। ਅਖੇ, ਸੰਨੀ ਵਾਲੇ ਰੋਲ 'ਚ ਜੋ ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟਕਥਾ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਘਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਆਮ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਰਜਾ ਮੁਰਾਦ ਨੇ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਕਮਲੀ ਕਰ ਕੇ ਨਚਾਇਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਸੀਨਾਂ ਵਿਚ ਖਲਨਾਇਕ ਰਜਾ ਮੁਰਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਪਾਗਲ ਕਰ ਕੇ ਨਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ 'ਤਸੱਲੀ' ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਜਾਣੀ ਕਿ ਖਲਨਾਇਕ ਦੇ ਚੁਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖਲਨਾਇਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਘੱਟ ਮਿਲੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 'ਪ੍ਰਤੀਘਾਤ' ਉਸ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਫਿਲਮ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਖਦਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਐਨ. ਚੰਦਰਾ ਦੀ 'ਅੰਕੁਸ਼' ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਆਣੇ ਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਲਾਹਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਫਤੇ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕੀ, ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਉਪਰ ਖਰਚ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਪ੍ਰਤੀਘਾਤ' ਦੇ ਅਦਾਕਾਰ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਸੁਜਾਤਾ ਮਹਿਤਾ, ਚਰਨ ਰਾਜ, ਨਾਨਾ ਪਾਟੇਕਰ। ਪਰ ਫਿਲਮ ਵਿਚਲੇ ਐਕਸ਼ਨ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ। 'ਪ੍ਰਤੀਘਾਤ' ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਡੇ ਐਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਹੋਏ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਸ਼ਗਨ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਅੱਧ-ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਧਰਮਿੰਦਰ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਉਹਦੀ 'ਹਕੂਮਤ' ਬੇਹੱਦ ਚਰਚਿਤ ਹੋਈ ਜਦ ਕਿ

ਅਨੀਤਾ ਰਾਜ ਤੇ ਮਿਥੁਨ ਚਕਰਵਰਤੀ
ਫਿਲਮ 'ਹਮ ਸੇ ਨਾ ਟਕਰਾਨਾ' ਵਿਚ

'ਆਗ ਹੀ ਆਗ' 'ਲੋਹਾ', 'ਇਨਸਾਫ ਕੌਨ ਕਰੇਗਾ' ਵਰਗੀਆਂ ਲਗਪਗ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਟਿਕਟ ਖਿੜਕੀ ਉਪਰ ਝੰਡੇ ਗੱਡੇ। ਅਨਿਗਤਗੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 'ਮਿਸਟਰ ਇੰਡੀਆ' ਦੇ ਹਿੱਟ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਇਕ ਫਿਲਮ ਦੇ ਤੀਹ ਤੋਂ ਚਾਲੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੰਗਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਉੱਜੜਤਰੂਪਨ ਸਿਨਹਾ ਦੀਆਂ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਪੱਖੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 'ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ' 'ਆਗ ਹੀ ਆਗ', 'ਲੋਹਾ' ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫਿਲਮਾਂ ਆਈਆਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੋਵਿੰਦਾ ਤੇ ਮਿਥੁਨ ਚਕਰਵਰਤੀ ਦੀਆਂ ਇਸ ਅੱਧ-ਸਾਲ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ।

ਇਸ ਅੱਧ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹਾਲ ਰਿਹਾ। ਅਨਿਲ ਦੀਪਕ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਜਗਜੀਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੇ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਗੀਰੇ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਕੀ ਬਣੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ' ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਤੇ ਫਿਲਮ ਗੀਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬੈਠ ਗਈ। ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਪਈ ਫਿਲਮ ਜਦੋਂ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਸਿਨਮਾ-ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਫਿਕੀ ਪੈ ਗਈ। ਕੇਪੂ ਦੀ 'ਉਚਾ ਦਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ' ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਚੱਲ ਨਿਕਲੀ ਪਰ ਜਿਤਨੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਉਤਨੀ ਟਿਕ ਨਾ ਸਕੀ ਤੇ ਜੁਬਲੀ ਮਨਾਉਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਰਹਿ ਗਈ।

ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ 'ਇਨਸਾਫ' ਦੇ ਕਾਫੀ ਠੀਕ ਰਹਿ ਜਾਣ ਨਾਲ ਐਕਟਰਾਂ 'ਚੋਂ ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਪੁੱਤੀਤ ਵਧ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਅਮਿਤਾਬ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਸੁਪਰ-ਸਟਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੇਲ੍ਹ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੱਧ ਮਾੜੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲੈਣੇ ਹੋਣ ਤਾਂ 'ਮੇਰਾ ਲਹੂ', 'ਮਜਾਲ', 'ਇਤਿਹਾਸ', 'ਵਹਿਮ', 'ਸੁਤਰਧਾਰ', 'ਨਸ਼ੀਲੀ ਜਵਾਨੀ', 'ਸ਼ੀਲਾ', ਤੇ 'ਡਾਕੂ ਹਸੀਨਾ', ਦੇ ਨਾਂ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਿਕੰਮੇਪਣ 'ਚ

'ਦਿਲਰੁਬਾ ਤਾਂਗੇਵਾਲੀ' ਦੀ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਵੀ 'ਰੀਸ' ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ।

ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ

ਫਿਲਮ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਆਣੇ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਫਿਲਮ ਚਲ ਨਿਕਲੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਬੋਲੀ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਫਿਲਮ ਲੁੜਕ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਸਹੇ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਗਰਦਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਤੁਲਤ ਤੇ ਦਰੁਸਤ ਅਪਰੇਚ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨਗਰੀ 'ਚ ਵਿਰਲੇ-ਟਾਵੇਂ ਹੀ ਹਨ।

ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਿੱਤਰਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਲੈ ਲਉ। ਉਹ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਪਾਂਚ ਕੈਦੀ' 'ਸ਼ੰਕਰ ਦਾਦਾ', 'ਬਿੰਦੀਆ ਔਰ ਬੰਦੂਕ', 'ਮਾਨ ਗਏ ਉਸਤਾਦ' ਤੇ 'ਮਾਂ ਕਸਮ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਿੱਤਰਾ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਸ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਿੱਤਰਾ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਵੀ 'ਭਾਂਡੇ 'ਚ ਵੜੀ ਰਹੀ।' ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਫਿਲਮਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੂਨਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤੋਂ 'ਐਡੀਟਿੰਗ' ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਸੀ। ਮਰਹੂਮ ਨਰਿੰਦਰ ਬੇਦੀ ਨਾਲ 'ਬੰਧਨ' ਸਮੇਂ ਤੇ ਬਾਸੂ ਚੈਟਰਜੀ ਨਾਲ 'ਸਾਰਾ ਅਕਾਸ਼' ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਪਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪਹਿਲਾਜ ਨਿਹਲਾਨੀ ਦੀ 'ਇਲਜ਼ਾਮ' ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਿੱਤਰਾ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਨੱਟਿਸ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਸਿਆਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ। 'ਆਗ ਹੀ ਆਗ' ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਾਫੀ ਔਛੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਦਿਆਂ ਹੀ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਿੱਤਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧ ਸਿਆਣਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ-ਚੰਗੇ ਬੇਨਰ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮਿੱਤਰਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਤਾਬ ਹਨ।

Dunhill Travel LTD.

10 East Broadway, Vancouver, B.C., V5T 1V6

ਡਨਹਿਲ
ਟਰੈਵਲ ਲਿਮ:

Ph. 875-9129

Toll Free B.C., Alberta — 1-800-663-5116

ATAC

ਆਬੋਰਾਈਜ਼ਡ ਟਿਕਟ ਏਜੰਟ

Singapore Airlines

ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ 'ਤੇ ਸਫਰ ਕਰੋ
ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬਈ, ਮਦਰਾਸ,
ਕਲਕੱਤਾ, ਢਾਕਾ, ਕਰਾਚੀ

Authorized Agents — PAN AM
Special London
Special London Sale
from \$279 U.S. One way

GABA TRAVELS

6612 Main St., Vancouver, B.C.

Ph. 324-3336

PAN AM ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ
ਉਡਾਣਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਾਬਾ
ਟਰੈਵਲਜ਼ ਤੋਂ ਲਵੋ :
ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬਈ, ਕਰਾਚੀ ਜਾਣ ਲਈ ਪੈਨ
ਐਮ 'ਤੇ ਸਫਰ ਕਰੋ
ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ, ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ
ਦੁਕਾਨ

ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ

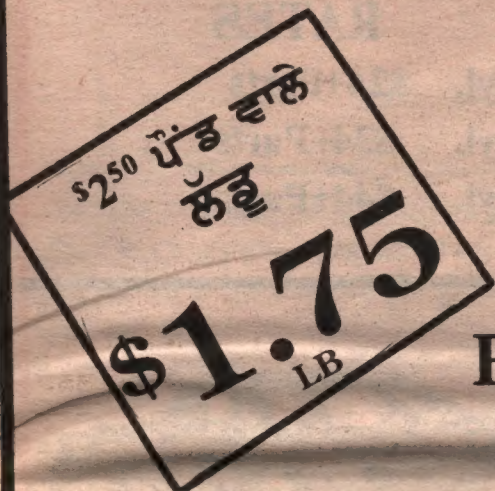
ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ.

Bombay Sweets Manufacturer Inc.

6556 - 6560 Main St., Vancouver, B.C.

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਾਹਕਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ
ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਸਹਿਰਾ 2 ਅਕਤੂਬਰ, 87 ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ
ਨੂੰ ਹੈ, ਕਰਵਾਚੌਥ ਦਾ ਵਰਤ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 87 ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੈ

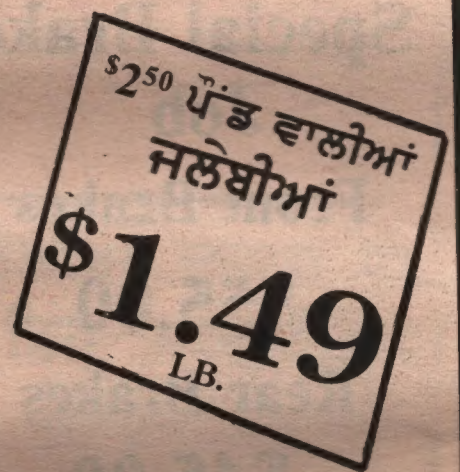
ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਤੇ ਦੁਸਹਿਰੇ ਤੇ ਕਰਵਾ ਚੌਥ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਆਰਡਰ
ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਅਡਵਾਂਸ ਬੁੱਕ ਕਰਾਓ !

TOLL FREE PHONE 1-800-663-1070

Ph. (604) 321-1414 Or 874-5722

Contact: Naresh Shukla & Bros.

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ
ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ
ਦਿਉ

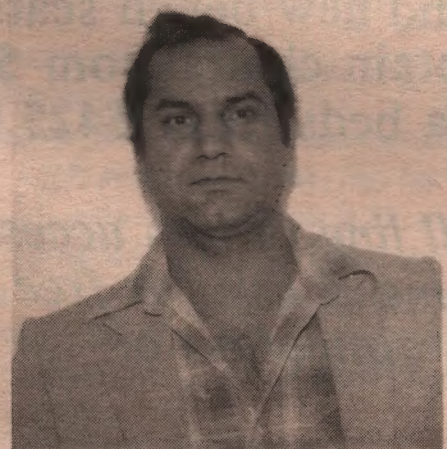
For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

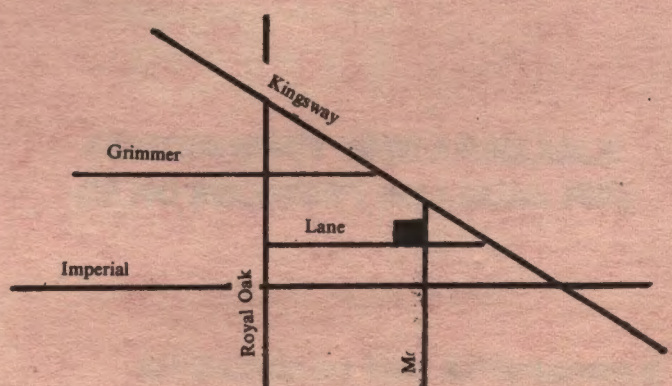
Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

GILL AUTO SALES

7762 - Edmonds St., Burnaby, B.C.

DLR #8220

Ph. 522- 2122

ਨਵੀਆਂ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਰ Make ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਉਤੇ ਹਨ

ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟਾਂ ਉਤੇ ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Special Brake Job

Front Brakes

\$55.00

Rear Brakes

\$45.00

ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ

ਪ੍ਰਲਾਦ ਗਿੱਲ

Ph. 522-2122

ਤੁਹਾਡੇ ਸੈਂਕੜੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ

ਬੱਚਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

SPECIAL TUNE-UP RATES

4 cyl. \$24+Parts

6 cyl. \$34+Parts

8 cyl. \$44+Parts

SPECIAL RATE FOR:

GILL VAN CONVERSION

Special van interior from **\$699.00 each**
Brand new bench seats from **\$250.00 each**
Captain chairs from **\$195.00 ea.**
Sofa beds from **\$425.00 ea.**

*Full line of van accessory also available
Come & ask for free estimate
No obligation or*

GILL AUTO REPAIR

- Certified mechanic
- Cheapest rate
- Guaranteed work

For more information call:

Ph. 522-2122

Parlad Gill

ਗਿੱਲ ਆਟੋ ਸੇਲਜ਼

7762 - ਇਡਮੰਡਜ਼ ਸਟਰੀਟ, ਬਰਨਬੀ, ਬੀ. ਸੀ.

ਫੋਨ : 522-2122